Ազգ
Azg

Դեկտեմբեր 21
Երեքշաբթի
1993

ՈՒՍՄԱՍԱՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գ տարի, թիւ 244 (495)
գինը 25 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Թբիլիսի

Վրացական կողմը ժխտում է հարձակումը

Վրաստանի պաշտօնական աղբիւրները կտրականապէս հերքեցին այն լուրերը, թէ կիրակի օրը կատարուած ռազմական գործողութիւններ են մղուել Աբխազիայի Գալիի շրջանում: Նշվեց, որ այդ օրը միայն Ինգուրի գետի վրայի կամրջով կատարուել է գերիների փոխանակում: Վրացիները հանձնել են 7 գերի, իսկ աբխազները՝ 12: Ըստ պաշտօնական հաղորդագրութեան, կողմերն այլեւս գերիներ չունեն հանձնելու միմյանց: Միեւնոյն ժամանակ Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձէն հերքեց այն լուրերը, թէ ինքը կարող է հրաժարական տալ: Նա բացառեց նման ծանր ժամանակներում նոյնիսկ արձակուրդ գնալու հնարաւորութիւնը, ինչի մասին եւս էր խօսւում, նկատի ունենալով Շեւարդնաձէի մի շարք նյարդային պոռթկումները խորհրդարանական բանավէճերում:

«Ազգ»

Թուրքիա

Թուրքիա. Վերացվեց հայերէնի արգելքը

Դեկտեմբերի 9-ի իր համարում պոլսահայ «Մարմարա» օրաթերթը հաղորդում է, որ Թուրքիայի կրթական նախարարութիւնը վերացրել է հայկական դպրոցներում հայերէն լեզուով դասաւանդութիւններ անցկացնելու մասին շուրջ 2 ամիս առաջ իր իսկ դրած արգելքը: Ըստ թերթի, լուրը պաշտօնապէս հաղորդողը եղել է անձամբ նախարարը՝ Նեւզադ Այազը, որը պոլսահայ ազգային գործիչ թժ. Կարապետ Արմանի միջոցով հայտնել է, թէ նախարարութիւնը որոշել է վերադառնալ նախկին դրութեան եւ թէ այդ մասին անհրաժեշտ հրահանգները շուտով կհասնեն հայկական վարժարաններին:

Մեր ընթերցողներին հայտնի է, թէ պոլսահայ համայնքում եւ ընդհանրապէս հայկական բոլոր շրջանակներում մեծ վրդովմունք առաջացրած այդ որոշումն սպառնում էր ավելորդ դարձնել Պոլսում գործող հայկական երեք տասնյակ դպրոցների գոյութիւնը, քանի որ դրանով արգելվում էր այդ դպրոցներում հայերէնով դասաւանդելը:

Այս կապակցութեամբ համայնքի անդամներից եւ, բարեբախտ իրողութիւն, թուրքական մամուլի որոշ ներկայացուցիչների կողմից բողոքի ձայներ էին բարձրացել թուրքական իշխանութիւնների մօտ, մինչ Թուրքիայի հայոց պատրիարք Գարեգին արք. Գազանճյանը եւ կար տեսակցութիւն էր ունեցել Աստամբուլի քաղաքապետ Զայրի Քոզակչիօղլուի հետ: 1923 թ. Լոզանի դաշինքով իսկ ամրագրված թուրքահայոց այդ իրաւունքի բռնաբարումը, ինչպէս գրում էին «Ջումհուրիեթի» եւ «Այդընլըքի» աշխատակիցները, աւելի էր ծանրացնում մարդու իրաւունքների գծով Թուրքիայի արդէն իսկ ծանր հաշվեկշիռը: Այժմ, պոլսահայ դպրոցների դէմ առնված որոշումն ինքնաւորաբար անհեթեթ բարելավումից հետո պետք է հարց տալ, թէ ինչ էր բուն նպատակը թուրքական իշխանութիւնների:

Գ.ազաքաժողովի օրակարգը

Դեկտեմբերի 24-ին Թուրքմենստանի մայրաքաղաք Աշգաբադում կհավաքվեն ԱՊՀ երկրների ղեկավարները: Հայտնի է դարձել, որ հանդիպման ժամանակ կմշակվի տնտեսական համագործակցութեան ժամանակաւոր համաձայնագիրը, որը կարող է գործել նաեւ նախկին անդամ երկրների խորհրդարանների կողմից վավերացվելը: Կքննարկվեն նաեւ միասնական պաշտպանական համակարգի հարցերը, ինչպէս նաեւ մի շարք տնտեսական եւ ֆինանսական համագործակցութեան մանրամասներ: Ռուսաստանի նախագահ Ելցինն Աշգաբադ կժամանի դեկտեմբերի 23-ին եւ այդ օրը կանցկացնի Թուրքմենստանի նախագահ Սափարմուրատ Նիյազովի հետ բանակցութիւններով:

«Ազգ»

Միջազգային կազմակերպութիւններն աջակցում են Ղազախստանին

Ալմա Աթայում բանակցութիւններ ընթացան միջազգային վալյուտային հիմնադրամի (ՄՎՀ) եւ ղազախական կառավարութեան միջեւ՝ կապված վերջինիս կողմից ազգային դրամ մտցնելու հետ: ՄՎՀ-ի ներկայացուցիչները Ղազախստանի նախագահ Նազարբաեւի հետ հանդիպման ժամանակ ողջունեցին այդ քայլը, առանձնապէս նշելով այն փաստը, որ սեփական դրամի ներմուծումը կատարվում էր Ռուսաստանի հետ համաձայնեցված: ՄՎՀ-ն խոստացավ այդ կապակցութեամբ Ղազախստանին տրամադրել 320 միլիոն դոլլարի հասնող կայունացնող վարկ:

«Ազգ»

Ղարաբաղ

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԳՐՈՀԸ ՀԵՏ Է ՇՊՐՏՎԵԼ

Ադրբեջանական կուտակումներ արեւելյան ճակատում

Ինչպէս արդէն տեղեկացրել էինք, դեկտեմբերի 17-ից Ռուսաստանի միջնորդութեամբ Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի միջեւ հրադադար էր հաստատվել, որը, սակայն, առաջին օրը 3 անգամ խախտվել էր ադրբեջանական կազմաւորումների կողմից: Եւ ահա Ստեփանակերտի մեր թղթակից Վահրամ Աղաջանյանը հաղորդում է, թէ ռազմաճակատներում իրադրութիւնը կրկին սրվել է դեկտեմբերի 19-ին:

ԼՂՀ պաշտպանութեան բանակի շտաբի տվյալներով, այդ օրը վաղ առաւօտյան Աղջաբեդիի շրջանում տեղաբաշխված ադրբեջանական ստորաբաժանումները ուժգին հրետանային նախապատրաստութիւնից հետո լայնածավալ գրոհ են ձեռնարկել Մարտունու շրջանի Աղբուլաղ տեղամասի ուղղութեամբ: Ծանր մարտեր են կատարի մարտեր, որոնք շարունակվել են մինչեւ ժամը 13-ը: Մարտերի ընթացքում ոչնչացվել է 57 ադրբեջանցի զինվոր: Հայկական կողմից զոհվել է մեկ, վիրավորվել երկու մարդ: Երեկվա դրութեամբ լարվածութիւնը պահպանվում էր Ղարաբաղի արեւելյան ռազմաճակատում ողջ երկայնքով Մարտակերտի շրջանի Լեւոնարխ գյուղից մինչեւ Բեյլագանի շրջան:

Ըստ նոյն աղբյուրների, ԼՂՀ ռազմական հետախուզութեան տվյալներով, արեւելյան ռազմաճակատներում նկատվում են հակառակորդի ռազմական տեխնիկայի եւ կենդանի ուժի մեծ կուտակումներ: Միաժամանակ Մամուլի գործակալութիւնը հաղորդում է, թէ դեկտեմբերի 20-ի գիշերը Ղարաբաղյան ուժերին հաջողվել է լիովին կասեցնել բշնամու գրոհը եւ հակառակորդին, եւ շրջել նախնական դիրքերը: ԼՂՀ պաշտպանութեան բանակի շտաբը հերքել է ադրբեջանական կողմի տարածած այն լուրերը, թէ իբր հայկական ուժերը մարտերի ընթացքում մեծ կորուստներ են ունեցել:

Նոյն գործակալութիւնը հաղորդում է նաեւ, թէ ԼՂՀ արտաքին գործերի նախարարութիւնը համաձայն, ղարաբաղյան կողմն իր համաձայնութիւնն է հայտնել հրադադարի վերականգման Ռուսաստանի միջնորդութեամբ եւ փաստաթղթային կարգով ստորագրել այն Բաքու, սակայն որեւէ պատասխան չի ստացվել: ԼՂՀ արտաքին գործերի նախարարութիւնը Ադրբեջանի կողմից հրադադարի խախտման մասին տեղեկացրել է միջնորդ կողմին՝ Ռուսաստանին, որը փաստերն չի հերքել այդ փաստը:

«Ազգ»

Միացեալ

Աշխարհում անազատ երկրների թիվն աճում է

Աշխարհում ազատութիւնը նահանջում է, մինչդեռ բռնութիւնը, հալածանքները եւ պետական խիստ վերահսկողութիւնը վերելք են ապրում: Այս հետեւութեան է հանգել ամերիկյան «Ֆրիդոմ հաուս» հետազոտական կազմակերպութիւնը, որն արդէն մի քանի տասնյակ տարի ուսումնասիրում է մեր մոլորակի վրա քաղաքացիական եւ քաղաքական ազատութիւնների պահպանման բնագավառում տիրող իրավիճակը:

1993 թ. դրութեամբ կազմակերպութիւնը 72 երկիր համարում է ազատ, 63-ը՝ մասամբ ազատ եւ 55-ը անազատ: Մեկ տարի առաջ անազատ երկրների թիվը եղել էր 38: Ռուսաստանը եւ նախկին ԽՍՀՄ-ի տեղում կազմաւորված գրեթէ մյուս բոլոր երկրները դասված են մասամբ ազատների շարքին: Բացառութիւն են կազմում Էստոնիան եւ Լիտվան, որոնք համարված են ազատ, ինչպէս նաեւ Ադրբեջանը, որը նետված է անազատների թվում: Բացի նրանից, այդ շարքում նորեկներ են դարձել Բուրունդին, Գվինեան, Եգիպտոսը, Ինդոնեզիան, Քենիան, Փղոսկրի Ափը, Մոզամբիկը, Նիգերիան, Սիերա Լեոնը, Տանզանիան, Թոնգոն, Էրիթրեան, Եթովպիան եւ Հարավսլավիան:

Աֆրիկյան սարում ազատ երկրների տարածքում ապրել է աշխարհի բնակչութեան 19 տոկոսը, այսինքն անցյալ տարվանից 300 միլիոնով պակաս: Դա ամենացածր ցուցանիշն է 1976 թ.-ի վեր:

Ինչպէս «Ռոյ Սթիվ Զոուն» թերթում հրապարակված հոդվածում պարզաբանում է կազմակերպութեան գործադիր տնօրէն Ադրիան Կարատնիցկին, յուրաքանչյուր կոնկրետ երկրում ազատութեան վիճակը պարզելու համար օգտագործվում են բազմաթիվ չափանիշներ՝ քաղաքացիական եւ քաղաքական ազատութիւնների վիճակը, ներդրյալ մամուլի, պատվանանքի, միութիւնների ազատութիւնը, գործարարութեան ճղատութիւնը, քաղաքական եւ պետական անաչառութեան բացակայութիւնը:

Կարատնիցկին գտնում է, որ աշխարհում ազատութեան նահանջը պայմանավորված է մասնավորապէս այն բանով, որ ժողովրդավարական երկրներն անկարող են եղել ճշտելու ընդհանուր քաղաքականութիւն, որը կնպաստեր միջազգային անվտանգութեան ամրապնդմանը, տնտեսական աճին եւ մարդու իրավունքների պաշտպանմանը: Կարեւոր բացասական գործոն է եղել նաեւ հետպատերազմյան փաչակարգերի միջեւ համագործակցութեան հաստատումը: «Թվում է, որ «սառը պատերազմի» ավարտից հետո աշխարհն ընթանում է նոր երկբեւեռութեան ուղիով, արձանագրում է հեղինակը: Աբխազիան եւ Արեւմուտքը, ինչպէս նաեւ Հյուսիսի եւ Հարավի ազգամիջյան տարաձայնութիւնների փոխարինելու են գալիս մի կողմից ազատ պետութիւնների ընկերակցութեան եւ մյուս կողմից՝ հետաքրքրական ու անազատ երկրների խմբավորման վեճերը»:

ԱՐՍԵՆ ՊՐԵՍ ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ

Մոսկվա

Հաղթեցին սոցիալիստները

Սերբիայում կիրակի օրն ընտրութիւններն ավարտվեցին: Վերջին երեք տարիների ընթացքում արդէն չորրորդ խորհրդարանական ընտրութիւններն էին: Բոլոր փաստերի համաձայն, թէ իշխանութիւն եւ ընդդիմութիւն քաղաքական ընտրութիւնները ընդհանուր առմամբ անցել են կարգով: Ընտրութեան արդիւնքների մասին դեռ պաշտօնական տվյալներ չկան: Նախագահ Միլոշեւիչի Սոցիալիստական կուսակցութիւնը թէ պէս չկարողացավ վերջին ընտրութիւնների ժամանակ հաստատել բացարձակ մեծամասնութիւն, բայց ըստ իրեն ստացավ ընտրողների ձայների մեծ մասը: Ընդ որում, Միլոշեւիչի վրա ընկած է տնտեսական անկման եւ նախկին Հարավսլավիայում քաղաքացիական պատերազմի պատասխանատվութիւնը: Ընտրութիւնների ժամանակ նրա քաղաքական հակառակորդներն արտահայտում էին պատերազմն ավարտելու օգտին, բայց ընդհանուր առմամբ նրանք բոլորն իրենց դրսեւորել են որպէս ազգայնականներ:

Մոսկվա

Ե՞րբ ԱՄՆ-ը կթույլատրի Իրաքի վերադարձը միջազգային շուկա

ԱՄՆ-ը հայտարարել է, որ միայն այն ժամանակ կթույլատրի Իրաքի նավթի արդյունահանումը դեպի միջազգային շուկա, երբ վերջինս ճանաչի Քուվեյթի ազատ պետութիւնն ու նրա սահմանների անձեռնմխելիութիւնը, երեկ հայտնեց Իրաքի ռադիոն: ՄԱԿ-ում ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչն ասել է, որ Բաղդադի վերադարձը ոչ միայն նավթի առեւտրի, այլ միջազգային ցանկացած ասպարեզ, հնարավոր է միայն վերը նշված ճանաչումով: Նա ասել է, որ եթէ նոյնիսկ ՄԱԿ-ի հատուկ հանձնաժողովը, որն Իրաք է ուղարկվել ուսումնասիրելու այնտեղ առկա զանգվածային ոչնչացման զենքի չափն ու դրանից վերացումը, վերջնական եզրահանգում կատարի, ապա դրանից հետո 6-12 ամիս է անհրաժեշտ, որպէսզի Իրաքի կողմից տրամադրված փաստերը լիովին անհետանան: Նոյն հաղորդմամբ ասվում է, որ Անգլիան, Ֆրանսիան եւ Ռուսաստանը համաձայնվել են ԱՄՆ-ի նման դիրքորոշման հետ, սակայն Չինաստանը դեռեւս իր վերջնական կարծիքն այդ մասին չի հայտնել:

Ժնեւ

6 ծայրահեղականներ կախաղան բարձրացան Եգիպտոսում

Իսլամ ծայրահեղական «Ջիհադ իսլամիյա» կազմակերպութեան թեւերից մեկի անդամ 6 դատապարտվածներ երեկ կախաղան բարձրացվեցին Կահիրէի բանտերից մեկում, վարչակարգը տապալելու եւ օտարերկրյա զբոսաշրջիկներ սպանելու մեղադրանքով: Դրանից ի վեր եգիպտական դատարանի որոշմամբ 29 իսլամ ծայրահեղականներ են կախաղան բարձրացվել:

Քլինթոնի Եվրոպա առաջին այցին Ռուսաստան եւ Բելառուս

Եվրոպական իր առաջին այցելութեան ընթացքում, առաջիկա հունվար ամսին, նախագահ Քլինթոնն այցելելու է ոչ միայն Բրյուսել, Պրահա եւ Ժնեւ, այլեւ Մոսկվա եւ Մինսկ: Քննարկելու համար քաղաքական ու տնտեսական համաշխարհային հետաքրքրութիւն ներկայացնող հարցեր: Բելգիայում նրա օրակարգն ընդգրկելու է առավելապէս անվտանգութեան համագործակցութեան հարցեր, մինչ Ռուսաստանում կենտրոնանալու է տնտեսական հարցերի վրա, իսկ Բելառուսում անվտանգութեան եւ բարեփոխումների:

Իսրայել-ՊԱԿ խորհրդապահական բանակցութիւններ

Նորվեգիայում անծանոթ մի վայրում Իսրայելի եւ Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպութեան ներկայացուցիչներն ունեցան խորհրդապահական բնույթի երկօրյա նոր բանակցութիւններ, տեղից շարժելու համար անցյալ սեպտեմբերին կնքված իրենց պայմանագրի կենսագործումը: Իսրայելի արտ. գործնախարարութեան բանբերի համաձայն, բանակցութիւնները եղել են «լուրջ» եւ «դժվար»:

Իսրայելը շարունակում է ազատ արձակել պաղեստինցիներին

Իսրայելն ազատ է արձակում այն պաղեստինցիներից մի քանիսին, որոնք մի ամբողջ տարի անց են կացրել Հարավային Լիբանանի չեզոք գոտում, երեկ հաղորդեց «Եվրոնյուս» հեռուստակայանը: Մինչ ազատ արձակելը, իսրայելյան իշխանութիւնները մանրակրկիտ հետաքննել էին այս պաղեստինցիներին, որոնք մեղադրվում էին արմատական «Համաս» եւ մուսուլմանական «Ջիհադ» կազմակերպութիւններին հարելու մեջ: Դրանք այն երկու կազմակերպութիւններն են, որոնք պայքարում են Իսրայելի եւ ՊԱԿ-ի միջեւ կնքված Գազա-Երիխով պայմանագրի դէմ: Իսրայելի վարչապետ Ռաբինը անցյալ տարվա դեկտեմբերին ավելի քան 400 պաղեստինցիների աքսորել էր Հարավային Լիբանան, անդառնալի հարված հասցնելով իր երկրի կերպարին:

Կուբան ձգտում է վերականգնել իր նախկին կապերը

Հավանայից Մոսկվա է ժամանել առեւտրատնտեսական մի հանձնախումբ, որի նպատակն է վերականգնել Կուբայի եւ Ռուսաստանի միջեւ գոյութիւն ունեցող նախկին հարաբերութիւնները, հայտնեց Իրանի ռադիոն երկուշաբթի:

digitised by A.R.A.R.@

Մոլդովայի երկրներում զերիշխում են սոցիալիստական գաղափարները

Ռուսաստանի ընտրությունների արդյունքները կարելի է օրինաչափ համարել, քանի որ սովյալ երկրներում սոցիալիստական գաղափարները եւ տոտալիզմը շատ լայն տարածում են գտնում։ Ռուսաստանի ընտրությունների նախնական արդյունքն այսպես մեկնաբանեց Հայաստանի սոցիոլոգիական ընկերակցության նախագահ, Գիտությունների ազգային ակադեմիայի սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնի տնօրեն Գեւորգ Պողոսյանը։

Նրա կարծիքով, Ռուսաստանում ժողովրդավարական թույլ իշխանությունը հանգեցրեց զանգվածների աղքատացմանը, որն իր հերթին տանում դարձավ ժիրինովսկու եւ նրա տոտալիզմի ու խոստումների հայտնվելուն։ Պողոսյանի կարծիքով, առաջիկա 6 ամիսներին հնարավոր է Ռուսաստանում իրադարձությունների զարգացման 2 տարբերակ. կամ Ելցինը կփաստացնի իշխանությունն ամբողջատիրական վարչակարգի հաստատման նպատակով, կամ էլ ստիպված կլինի իշխանությունը զիջել նոր ուժերին՝ ազգայնական ժողովրդավարների եւ կոմունիստների դաշինքին։ Ինչ վերաբերում է Հայաստանին, հանրային կարծիքի հարցման արդյունքների համաձայն, վերջին 2 տարում այստեղ զարգացում է նկատվում ժողովրդավարական արժեքներից դեպի սոցիալիզմ եւ տոտալիզմ։ Հարցումները վկայում են, որ մարդիկ տխրանք են զգում ուժեղ ձեռքի եւ ծուլակայական տնտեսության։ Սոցիոլոգի կարծիքով, Հայաստանում ժիրինովսկու տիպի ուժերի համար սոցիալական հիմք կա, սակայն առայժմ այդ ուժերը հստակորեն չեն ուրվագծվում։ «Բայց եթե հասարակական տխրանք լինի, նման ուժեր անպայման ի հայտ կգան», եզրակացրեց Պողոսյանը։

Սնարք

Ե՛ւ այսպես, դեկտեմբերի 18-ին երեկոյան ժամը 22.45-ին Հայաստանի սահմաններից 15 կմ հեռավորության վրա, Վրաստանի Մառնեուլի շրջանի Մոլոսկյա ադրբեջանաբնակ գյուղի մերձակայքում հերթական անգամ դայթեցվել է Հայաստան մտնող գազամուղը, որի հետեւանքով շարքից դուրս է եկել գազամուղի ջրանցքի վրայով անցնող 10 մետրանոց հատվածը։ Վերականգնողական աշխատանքները արդեն սկսվել են եւ այնքան հավանականությամբ կավարտվեն այսօր կամ վաղը։ Իսկ մինչ այդ բնակչության էլեկտրամատակարարման գրաֆիկը կխախտվի։ Ցավոք, մեզ չհաջողվեց պարզել, թե ավելի պարզ ինչ է նշանակում «բնակչության էլեկտրամատակարարման գրաֆիկը կխախտվի» արտահայտությունը, սակայն վառելիքի եւ էներգետիկայի նախարարությունից տեղեկացանք, որ դեկտեմբերի 19-ին Հայաստանում արտադրվել է մոտ 15 միլիոն կիլովատ ժամ էլեկտրաէներգիա, եւ քանի որ նախկին դայթյունն այդ թիվը սովորաբար հասնում էր 19-20-ի, պետք է ենթադրել, որ բնակչությունն անհամեմատ ավելի քիչ էլեկտրաէներգիա կստանայի, մանավանդ, որ կառավարությունը հազիվ թե սահմանափակի արդյունաբերական ձեռնարկություններին տրամադրվող էներգիան։

Ինչեւէ։ Միանգամայն ակներեւ է մեկ անգամ եւս ընդգծել, որ Վրաստանի իշխանությունները չեն կատարում համաձայնագրով իրենց ստանձնած պարտավորությունները՝ ապահովել Հայաստան մտնող երկաթուղու եւ գազամուղի անվտանգությունը, իսկ Հայաստանի իշխանությունները վարմանալիորեն կրավորական կեցվածք են ընդունել

ԳԱԶԱՄՈՒՂԸ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՆԳԱՄ ՊԱՅԹԵՑՎԵՑ

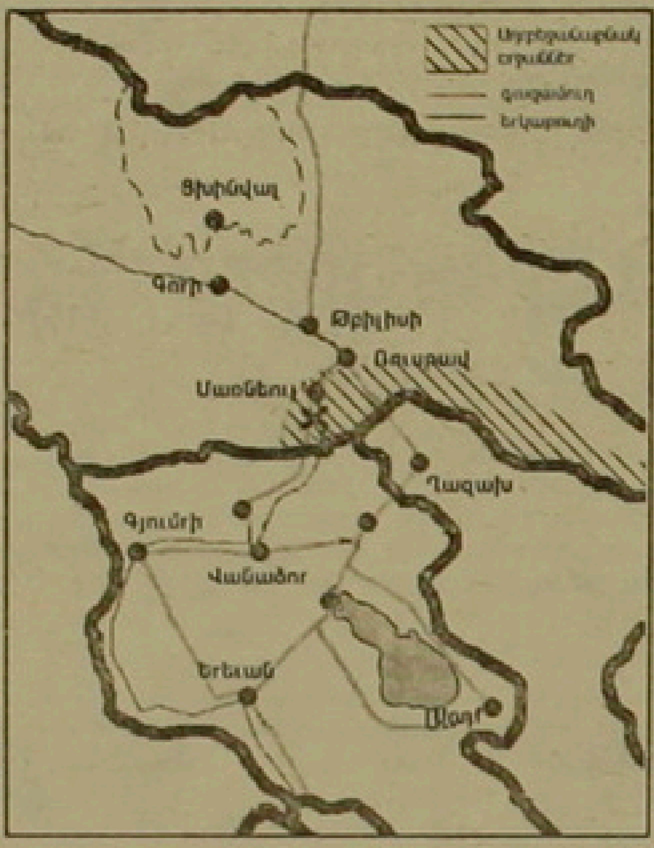

կարող է ազդել Հայաստանի վրա։ Եւ խնդիրը բոլորովին այն չէ, թե կոնկրետ այս դեպքում դայթյունի հետեւանքները կվերացվեն շատ արագ, եւ ընդամենը 2 օրից գազի վրացական կողմից մեզ տրամադրված խողովակ քանակը կմտնի հանրապետություն։ Խնդիրն այն է, որ բացարձակապես որեւէ երաշխիք չկա, թե ադրբեջանցիները նախորդ ծմռան պես կամ ավելի դաժան պարբերականությամբ չեն դայթեցնի Հայաստանի համար խիստ կենսական նշանակություն ունեցող հաղորդակցության ուղիները։ Ի՞նչ կարող է հակադրել դրան Հայաստանը։ հույսը դնելով վրացական կողմի խոստումների կամ ադրբեջանաբնակ շրջանի ֆնակչության բարյացակամության վրա։ Մինչդեռ ակնհայտ է, որ նման դայթյուններն ակտիվանում են այն ժամանակ, երբ խաղաղությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում սովոր է, մանավանդ երբ դա զուգադիպում է ձմեռային ամիսներին, այսինքն այն ժամանակ, երբ գազամուղի կամ երկաթուղի դայթյունն առավել ծանր

Ավելի համառո՞ն ոտնել հայ-վրացական համատեղ ուժերով դրանք վերահսկելու հարցում։ Երեւի միակ ելքը սա է, որովհետեւ հազիվ թե այս խնդրում դրական տեղաշարժ առաջացնի նաեւ Վրաստանի ԱՊՀ-ի մեջ մտնելը, որն ամենայն հավանականությամբ վերջնականապես տեղի կունենա դեկտեմբերի 23-24-ին Աշգաբաթում կայանալիք գագաթաժողովի ընթացքում։

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Թուրքիան հայ ահաբեկչության դեմ

Ադրբեջանական զանգվածային լրատվական միջոցների վկայությամբ, Թուրքիայի հայ ահաբեկիչները, որոնք բազմաթիվ դիվերսիոն գործողություններ էին կազմակերպում թուրք պաշտոնյաների դեմ, վերջին ժամանակներս մեծ դժվարությունների էին հանդիպում։ Թուրքիայի զինված ուժերի դեմ կավարությունների ներկայացուցիչների նախազգուշացումներից հետո անհնազանդության համար ոչնչացվել են 815 ահաբեկիչներ, մյուսները ըստ կերպով լքում են հանրապետության տարածքը։ Ադրբեջանական թերթերի տվյալներով, հայ ահաբեկչության դեմ թուրքական զինված ուժերի գործողությունները ներկայումս շարունակվում են։

Մրցույթ «ԱԶԴԱՐԱՐ-200»

Հաջորդ տարի՝ 1994 թվականին, լրանում է հայ առաջին պարբերականի՝ «Ազդարարի» 200-ամյակը եւ 1994 թվականի ընթացքում տեղի ունենալու բազմաբնույթ միջոցառումներ ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ Հնդկաստանում, սփյուռքի այլ գաղթօջախներում։

Այս հոբելյանը նշելու նպատակով արտասահմանի հետ մշակութային կապերի եւ համագործակցության «Հայաստան-Հնդկաստան» ընկերությունը հայտարարում է խորհրդանիշի մրցույթ։ խորհրդանիշը պետք է օգտագործվի նաեւ հոբելյանական գրքեր, ալբոմներ, դրոշմանիշ եւ զանազան կարգի հուշանվերներ պատրաստելու համար։

Մրցույթի ներկայացված աշխատանքները հիմք են դառնալու «Ազդարար-200» ցուցահանդեսին։

Աշխատանքները կարելի է ներկայացնել ցանկացած չափսերով ու նյութերով, նկարչական եւ գծագրական լուծումներով։

Սահմանվում է մրցանակ 25.000 դրամ (500 դոլլարի համարժեքը) կամ անվճար ուղեւորություն Հնդկաստան։ Իսկ ցուցահանդեսի համար ընտրված բոլոր աշխատանքների հեղինակները կստանան խրախուսական մրցանակներ։

Մրցույթի յուրաքանչյուր մասնակից կարող է ներկայացնել մինչեւ 5 տարբերակ։ Աշխատանքները ներկայացվում են անստորագիր, փակ ծրարով (ծածկանունով)։ Ստացված գործերը չեն վերադարձվում եւ հանձնաժողովի վճիռը քննարկելի չէ։

Աշխատանքները պետք է ներկայացնել Մաշտոցի 54, բն. 22 հասցեով, ամեն օր (բացի կիրակիից), ժամը 10-ից 17.00-ն (մինչեւ 1994 թ. հունվարի 10-ը)։

Տեղեկությունների համար զանգահարել 56 24 67, 58 12 14, 52 45 79։

Ճամփորդության հրավեր «ԱԶԴԱՐԱՐ-200»

Արտասահմանի հետ մշակութային կապերի եւ համագործակցության «Հայաստան-Հնդկաստան» ընկերությունը հրավիրում է ձեզ ճանապարհորդության հայ առաջին պարբերականի՝ «Ազդարարի» 200-ամյակի եւ այդ հրատարակության հիմնադիր Հարություն Շմավոնյանի մահվան 170-ամյակի առթիվ։ Ուխտագնացությունը նախատեսվում է սկսել 1994 թ. փետրվարի 16-ին։

Փետրվարի 20-ին Մադրասում տեղի կունենա հոգեհանգիստ եւ Հարություն Շմավոնյանի գերեզմանին խաչքար տեղադրելու արարողություն։ Այնուհետեւ ուխտագնացության մասնակիցները կլինեն Կալկաթայում, կծանոթանան տեղի հայկական գաղութի կյանքին։ Հնդկաստանի մայրաքաղաք Դելին եւս 3-4 օր կհյուրընկալի ուխտագնացության մասնակիցներին։ Կկազմակերպվի հատուկ այցելություն Ագրա, Թաջ Մահալի հուշահամալիր, հայկական գերեզմանոց, այլ պատմական վայրեր։

Պայմաններին կարելի է ծանոթանալ, զանգահարելով 52 43 79, 26 24 67, 56 12 14 հեռախոսահամարներով կամ այցելելով Մաշտոցի 54, բն. 22 հասցե։

Ցուցակագրման վերջին ժամկետը դեկտեմբերի 31-ն է։

Հացադուլ եւ հանրահավաք

Դեկտեմբերի 14-ից հացադուլ էր հայտարարել Գյումրիի բնակիչ, հինգ երեխաների հայր, Ազգային ինքնորոշում միավորման անդամ Դանիել Դարբինյանը, որը պահանջում էր քաղաքի բնակչության կենսապահովման խնդիրների արդարացի լուծում։ Հակառակ դեպքում, ըստ նրա, հանրապետության նախագահը եւ ՀՀ կառավարությունը պետք է հրաժարական տան։ Հացադուլի փաստի նկատմամբ գյումրեցիների վերաբերմունքը տարբեր էր, սակայն հանդես էր հնչում այն միտքը, թե առանց այն էլ բոլորս սկսած հացադուլի վիճակում ենք։

Դեկտեմբերի 19-ի օրը այստեղ անցկացված հանրահավաքում հանրապետության իշխանությունները մեղադրվեցին երկիրը քաղաքի մասնկում եւ սոցիալական աղետի հասցնելու մեջ, դրվեցին նրանց հրաժարականի, սահմանադիր ժողովի գումարման եւ նման պահանջներ, համաժողովրդական քաղաքական պայքարի կոչ արվեց։

Հանրահավաքի ավարտից հետո, նրա մասնակիցների խնդրանքով Դանիել Դարբինյանը դադարեցրեց հինգ օր տևած հացադուլը։

Մեկ շաբաթ առանց թերթերի

Անցած ամբողջ շաբաթվա ընթացքում գյումրեցիները զրկված էին հանրապետության թերթերն ընթերցելու հնարավորությունից, քանի որ դրանք մայրաքաղաքից այստեղ չէին ուղարկվում։ Միայն կիրակի եւ երկուշաբթի կրպակներում հայտնված երեք-չորս օրվա թերթերն անգամ չէին կարող փոխարինել ժամանակին ստացված լրատվությանը։

Գյումրիում, որտեղ բնակչության մեծ մասը դեռ զրկված է ռադիոհաղորդումներ լսելու եւ հեռուստացույց դիտելու հնարավորությունից, մամուլի առաքման պարբերական ընդհատումները լրատվական վակուում շրջափակման վիճակ են ստեղծում։ Երբ Երեւանում նստած համապատասխան պաշտոնյաներին դա առանձնապես չի անհանգստացնում, ապա գոնե քաղաքային իշխանությունները պետք է, որ լրջորեն զբաղվեն այդ հարցով։

ԳԵՂԱՄ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Գյումրի

Գերմանիան կշարունակի պաշտպանել Ռուսաստանի բարեփոխումները

Գերմանիայի արտգործնախարար Քինկելը նոր օգնություն է խոստանում Ռուսաստանի բարեփոխումների համար։ Ռուսաստան կատարած այցի եզրափակին նա այցելեց ռուսական միջնադարյան Սուզդալ քաղաք, որը գտնվում է Մոսկվայից քիչ հեռու։ Նրա ռուսական գործընկեր Կոզիրեւը մտահոգված է, որ խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ աջ ծայրահեղականների տարած հաղթանակը, հնարավոր է, Ռուսաստանին բերի միջազգային մեկուսացում։ Այդ պատճառով Կոզիրեւը Գերմանիայից պահանջել է այսուհետեւ եւս օժանդակել Ռուսաստանի բարեփոխումների քաղաքականությանը։ Քինկելը հայտարարել է, որ Ռուսաստանում բարեփոխումներն անշրջելի են, նաեւ խիստ անհրաժեշտ Ռուսաստանին, այդ պատճառով Գերմանիան դրանք կշարունակի պաշտպանել։

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / 581841
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
© Apple® Macintosh®
համակարգչային շարվածքը
«Ազգ» թերթի
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
Azg armenian daily
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ռեկետը Մառնեուլում

Բաքվի ռադիոյի հաղորդման համաձայն, 1989 թ. սկսած Վրաստանում հաճախակի են դարձել այդ հանրապետության տարբեր շրջաններում ապրող ադրբեջանցիների գույքի հափշտակման դեպքերը։ Գործը հասել է ռեկետի եւ հեղինակավոր մարդկանց առեւանգմանը, որոնց համար պահանջվում են հսկայական գումարներ։ Ադրբեջանական մեկնաբանն ընդգծում է, որ ադրբեջանցիների դեմ հանցագործությունները կատարվում են հիմնականում Բոլնիսում, այսինքն՝ Մառնեուլի շրջանում։

Վ. Ա.

Առաջիկայում ամանորյա կտրոններ

Մայրաքաղաքի էլեկտրամատակարարման անբավարար վիճակը ըստ կերպով համար երեկ Երևանի քաղխորհրդի գործկոմում կայացած դիսպետչերական խորհրդակցության ժամանակ քաղխորհրդի գործկոմի նախագահ Վահագն Խաչատրյանը հանձնարարեց կենսապահովման գծով նախագահի տեղակալ Սամվել Մանուկյանին զբաղվել Երևանէլեկտրացանցի եւ Հայէներգիայի փոխհարաբերությունների հարցով եւ կարգավորել դրանք։ Նշվեց, որ Երևանի նյութախմբային բաղամասերում էլեկտրաէներգիայի հետ կապված անօրինականություններ են կատարվում։ Մայրաքաղաքում առօրինի միացումների դեմ պայքարի շրջանակներում արդեն մի քանի օր է ստուգայցեր են անցկացվել Երևանի Շահումյանի, Շենգավիթի, Խորհրդային շրջաններում։ Ստուգումների արդյունքում Շենգավիթի շրջանում հայտնաբերվել են 170 ապօրինի միացումներ, Շահումյանի շրջանում 48, Խորհրդային շրջանում՝ 75, ընդհանուր հավելով մոտ 6500 մետր։ Առաջարկվեց հետագա ստուգայցերն իրականացնել մայրաքաղաքի Արաբկիր եւ Մաշտոցի շրջաններում։ Հանձնարարական տրվեց նաեւ շուտափույթ կերպով, օրվա ընթացքում վերացնել մետրոպոլիտենի «Բարեկամություն» կայարանում կաթելի փոսը։

«Արմենիա» հյուրանոցը եւ ռեստորանը, չնայած քաղաքի էլեկտրամատակարարման խափանային անջատումներին, ունեին 24 ժամ էլեկտրամատակարարում։ Համապատասխան օղակները հանձնարարականներ ստացան կրճատել էլեկտրաէներգիայի այդ ծախսերանքը եւ այդ օբյեկտներին տալ օրական 4 ժամ էլեկտրական հոսանք։ Միաժամանակ, հանձնարարվեց լուծել նաեւ կենդանաբանական այգու հոսանքի հարցը։

Դիսպետչերական խորհրդակցության ժամանակ նշվեց նաեւ, որ բնակչությունը չի մուծում իր պարտքերը, որի հետեւանքով քաղէլեկտրացանցը հայտնվում է աղետալի վիճակում։

Փողոցների մաքրման ու աղբահանության կարգավորման նպատակով հանձնարարվեց շրջխորհուրդների գործկոմներին, բարեկարգման վարչությանը առաջիկա 2 օրում ինտենսիվ կերպով իրականացնել այդ գործը։ Հակառակ դեպքում այն սանմաքրման կայանները, որոնք չհաջողեն կատարել, կլուծարվեն։

Ջրմուղ-կոյուղու վարչությանը հանձնարարվեց ջուր չտալ այն հիմնարկ-ձեռնարկություններին, կազմակերպություններին, որոնք մինչեւ ամսի 23-ը չեն վճարի պարտքերը ջրմուղին։

Ամանորի կապակցությամբ առաջիկայում բնակչությանը կտրոններով կտրվեն յուղի, ծխախոտ, շաքարավազ, կարագ։

Գ. Ն.

digitised by A.R.A.R.@

ԴԱՎԻԹԱՇԵՆ. ՄՈՌԱՑՎԱԾ ԹԱՂԱՄԱՍԻ ԱՌԱՍՊԵԼԸ

Ասում են՝ երբ կոմունիստների օրոք կառուցվում էր Երեւանի այս բնակելի հատվածը, ենթադրվում էր այն դարձնել օրինակելի բոլոր առումներով՝ հատակագծային-ճարտարապետական, կույտուր-կենցաղային, տրանսպորտային եւ այլն: Շատերը նրանցից, ովքեր եկան ապրելու այս ծայրամասային թաղամասում, ուղղակի չդիմացան գայթակղությանը, թե ուր որ է սահագործման կհանձնվեն Հրազդանի կիրճի վրա կառուցվող երկարակյաց նոր կամուրջն ու մետրոյի «Դավիթաշեն» կայարանը, եւ իրենց թաղամասը կդառնա մայրաքաղաքի օրգանական մեկ մասը:

Չդիմացան, եկան ու... Թեեւ դրությունը ներկայումս այնքան էլ չի փոխվել նախատեսվածից. Դավիթաշենն, իրոք, այսօր «օրինակելի» է անտերության ու անուշադրության մատնված լինելու առումով: Բնակիչներն այստեղ կարող են ամիսներով ջուր չունենալ, օրերով՝ հաց, հովհարային անջատումները կարող են կատարվել դրանք իրականացնողների քմահաճույքով՝ երբեմն տարբերակում դնելով նույնիսկ փողոցի երկու տարբեր մասերին գտնվող շենքերի միջեւ եւ այդ ամենը ոչ թե դեմքից դեմք, այլ գրեթե միշտ եւ ամեն օր: Եղած հացն էլ հաճախ հիշեցնում է ամերիկյան սարսափ ֆիլմերին, որն ուտելը, առավել եւս՝ մարսելը այնքան էլ դյուրին ու անվտանգ գործ չէ:

Ճշմարտությունից շատ չշեղվելու համար ասենք, որ ընթացիկ տարում քաղաքային իշխանությունների ցույց ու աներկբա խոստումների շնորհիվ դավիթաշենցիներն իրենց մի քանի ամիս զգացին արտոնյալ վիճակում. ձմռանը ջեռուցում են ստանալու: Եվ շատերը չնախատեսված ձմռանը: Խոսքն, ինչպես միշտ, չկերածվեց գործի: Բարձրագույն եւ անպատասխանատու հայտարարություններ այսօր կարծես թե չեն լսվում: Դա լավ է, ուրեմն մի բան կարվի:

Նույն քաղաքային իշխանությունները եւ համապատասխան մարմինները գիտեն մասնավորապես, որ այստեղ ապրողներն էլ են երբեմն ուզում կինո կամ թատրոն գնալ, համերգներ եւ ներկայացումներ հաճախել, իրենց լիարժեք մարդ զգալ: Զարմանալի է, թե ոչ, բայց թաղամասում առայժմ ոչ միայն կինոթատրոն չկա, այլեւ մշակութային որեւէ հաստատություն: Երկար խոսակցություններից հետո վերջերս միայն իր գործունեությունը սկսեց արվեստի նորաբաց դպրոցը, որտեղ կարող են սովորել գեղարվեստական ընդունակություններ ունեցող մանուկները:

Երեխաների թիվը հազարների է հասնում Դավիթաշենում, բայց այստեղ մինչեւ օրս չկա նաեւ հասակ մանկական որեւէ հիմնարկ: Կարող եք մանկական սայլակներով կրծքի երեխաներ տեսնել, որոնք մայրերի ուղեկցությամբ կտրում անցնում են համանուն գյուղի հասնող բավական վտանգավոր ճանապարհը Հանրապետական հիվանդանոցին կից պոլիկլինիկա հասնելու համար:

Վերջին շրջանում, կարծես թե 25 ավտոբուսային երթուղու խոպան չդառնալու համար... մարդուս է դարձել այս ճանապարհը: Որոնք ովքեր են նրանք դավիթաշենցիներ են իրենց ... ռով, որ, անիծելով «ծայրամասային» իրենց բախտը գլխահակ ու տարտամ քայլերով ամեն օր «երթեւեկում են» մինչեւ մետրոյի «Բարեկամություն» կայարանը տանող ավտոմայրուղով:

Մոտ 1,5-2 ժամ է տեւում քայլարշավը, որի «մասնակիցները» դեռեւս աշխատել շարունակող եւ «քաղաքում» գործ ունեցող մարդիկ են: Նկատել եմ օրեցօր ոտքով աճում է նրանց թիվը, կամ այլեւս ուժ չի մնացել սպասելու կամ էլ «խելքի են եկել» վճռելով չաշխատել: Դավիթաշենում ամեն օր անհնար է «աղավնիներ» ավերից եւ ուշացումներ... «Բայց մի՞թե հնարավոր չէ երթեւեկել տրանսպորտով»... Բանն էլ հենց այն է, որ դեպի Դավիթաշեն գնացող ոչ տրոլեյբուս կա, ոչ էլ տրամվայ: Ավտոբուսային ... կատարում ... կա... Օգտվում «փախփախյա» ... «ծառայություններից» կամ էլ ... երթուղային տաքսիներից, ո... ռոնք այս կողմերում դեռեւս դեմքից դեմք են հայտնվում, ուղեվարձ խլում է նվազագույնը 30 դրամ (6000 ռուբլի): Ամսվա մեջ թեկուզ 20 օր աշխատանքի գնալ-գալու համար պետք է ստանալ առնվազն 120 հազար ռուբլի: Իսկ որտե՞ղ են նման աշխատավարձ վճարում, գոնե ինձ հայտնի չէ: Ստացվում է, որ տանը նստելն ավելի ձեռնտու է, դուրս չգալով «աշխատանքի», ավելի ճիշտ խնայում ես ոչ ավել, ոչ պակաս 120 հազար ռուբլի:

Ու քայլում են մարդիկ՝ հայացքները Դավիթաշենի կիսավարտ կամրջին: Վերջապես ե՞րբ կավարտվի կառուցումը: Այն կարող էր առանց չափազանցության «կյանքի ճանապարհ» դառնալ տասնյակ հազարավոր մարդկանց համար, ովքեր կարող էին դրանով կարճել իրենց ամենօրյա ողիսականը՝ ավելի արագ հասնելով մետրո: Ինձ այդպես էլ չհաջողվեց գտնել այն պատասխանատու մեկին, որը կարող էր որոշակիորեն ինչ-որ բան ասել կամուրջը գոնե հետիոտն երթեւեկողներին տրամադրելու ժամկետների մասին: Բոլորը լռում են: ... կոնստրուկցիաները յոթ-ութ տարի է հենց ... մի կերպ «չեն ուզում» գալ Հայաստան: Արմատ գետի վրա կառուցվող կամուրջը, որ միացնելու է մեր հանրապետության ... հետ, ճիշտ ու ճիշտ նման է ... Դավիթաշենին: Ուզում եմ ենթադրել, թե դա վերաբերում է ... ժամկետներին: Այլապես ... իրանական հարաբերություններն այդ պատճառով մի 20 տարով ... տանձվեն:

ԼԵՎՈՆ ...ՅԱՆ

Արձագանքում են տպագրվածին

Խմբագրությունը բազմաթիվ նամակներ ստացավ մեր թերթի նոյեմբերի 9-ի համարում տպագրված Անիկ Խաչատրյանի «Ո՞ւմ համար մնաց արտոնությունը օրենքի սահմանափակումից հետո» նյութի կապակցությամբ: Ստորեւ դրանցից մի քանիսը:

Կարդացի Ձեր թերթի նոյեմբերի 9-ի համարում տպագրված նամակը՝ ուղղված հանրապետության նախագահին: Կրկին հոգիս տակնուվրա եղավ, հիշեցի մեր գյուղի այն ազնիվ հողագործներին, որոնք բռնադատվեցին ու շիրմահար էլ չունեցան: Այս նեղ պայմաններում կերակրողին կորցնողի թոշակի հավելումն ինքնին հասկանալի է, բայց մի՞թե բազմահազար կարիքավորների մեջ առաջին հերթին նկատեցիք հատկապես նախկին ՊԱԿ-ի ոճրագործների ընտանիքներին:

Իմ հայրենի գյուղում 1931-32 թթ. բռնադատվել է 27 մարդ, իսկ 1937-38 թթ.՝ 34, որից 27-ը գնդակահարվել է: Սիբիրից վերադարձած 3 հոգի դեռ ապրում են (2-ը գրեթե տեսողությունը կորցրած, իսկ մեկն էլ հաշմված է): Եվ կենդանի են նաեւ 7 այրի: Ձեզ սրանց թոշակը պետք է ավելացվեր:

Ֆաշիստական պատերազմում Խորհրդային Միությունը տվեց 20 միլիոն զոհ (այդ թվում մերեր եւ երեխաներ), ողջ աշխարհը ոտքի կանգնեց եւ Նյուրնբերգյան դատավարություն արեց, իսկ մեր ժողովրդավարական կառավարությունը, ի հեճուկս պատերազմում զոհվածներից մի քանի անգամ ավելի խոշտանգվածների (երկրի ներսում), պարգեւատրում է նրանց խոշտանգողների ընտանիքներին:

Ա՜յ քեզ ժողովրդավարական կառավարություն...

ԱՆԱՀԻՏ ԱՎԱԳՅԱՆ
...քեղ գյուղի բնակչուհի
Գուգարքի շրջան

Հորս եւ ամուսնուս 1937 թ. բռնադատեցին եւ գնդակահարեցին, մորս բնակարանից վռնդեցին, սփոփված ես ապա հեգի մինչեւ իր մահը: Հորս անդամախոս եղբոր երեխայից հազիվ մեծացրի, տպամարդու տեղ էլ աշխատեցի, կնոջ տեղ էլ: Ահա 11 տարի է անդամալույծ գամված եմ անկողնուն: Փոխանակ իմ թոշակն ավելացնելու, հորս ու ամուսնուս խոշտանգողների կանանց թոշակն են ավելացնում: Ասում են, թե արդարությունը հիմնադրվում է, բայց չի մեռնում: Ահա 70 տարի այդ հիվանդ արդարությունը յաթողչացավ: Միանում եմ հոդվածագրի նամակին եւ իմ բողոքի ձայնը բարձրացնում՝ վերանայել մեր այդ որոշումը եւ գոնե արժանի վճիռ հասուցել, թե՞ ՊԱԿ-ի աշխատողների կանայք արդեն չեն նեղ պայմաններում ապրելու...

ԳՐԻՇԱՐԳԱ ՎԱՆՅԱՆ
Դսեղ գյուղ
Թումանյանի շրջան

Ես կարծում էի, թե բռնադատական խորհրդային իշխանության կործանումից հետո նախկին զոհարարներին կդատեն: Բայց ավաղ, սխալվում եմ, պատժելու փոխարեն ավելի եք լավացնում նրանց պայմանները: Ամուսնուս 1937 թ. գնդակահարել են: Իմ զրկանքների մասին ավելորդ եմ համարում գրել, դա հասկանալու համար պետք է միայն զգալ: Երկու երեխայիս մեծ դժվարությամբ մեծացրի, մի աղջիկս սաստարսից գրեթե կուրացել է, գիշեր-ցերեկ դեղերի առանց թանկ գները, ավելացրեք իմ թոշակը, որպեսզի կարողանամ երեխայիս համար դեղորայք գնել, այլ ոչ թե նախկին ՊԱԿ-ի մարդասպանների կանանց:

ԱՍՏՂԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆ
Վանաձոր

1932 թվականին ինձ բանտարկեցին հակախորհրդային դաշնակցական գործունեությամբ զբաղվելու մեղադրանքով: Հինգ ամիս խոշտանգելուց հետո ազատ արձակեցին: Այժմ արդարացված եմ: Կինս մահացել է, երեխաներ չեմ ունեցել, մնացել եմ անխնամ, առողջությունս գրեթե կորցրած: Թոշակս չի բավարարում, գրեթե կիսաքաղց օրեր եմ քաշում: Փոխանակ իմ թոշակն ավելացնեք, նախկին ՊԱԿ-ի մեռածների կանանց թոշակն եք ավելացնում, ու՞ր է արդարությունը, մի՞թե մինչեւ մահ մենք պետք է հալածված ու վաս ապրենք:

ՎԱՍԻԼ ՍԱՂԱԹԵԼՅԱՆ-ՍԱՏԻՆՅԱՆ
Գուգարքի շրջան

ՀՕՖ-ը կարագ է հատկացնում կարիքավորներին

Հայ առաքելական եկեղեցու Ամերիկայի Արեւելյան թեմի Հայ օգնության ֆոնդը (ՀՕՖ), համագործակցելով ՀՀ կառավարության մարդասիրական օգնության կենտրոնական հանձնաժողովի հետ, ձգտում է որքան հնարավոր է բավարարել հանրապետության անապահովների կարիքները: Այսպես, ՀՕՖ-ը 1100 կգ կարագ է հատկացրել ՀՀ առողջապահության եւ բնապահպանության նախարարությունների համակարգի մանկատներին: Շուրջ 524 երեխաներից յուրաքանչյուրը կստանա 2 կգ անվճար կարագ:

ՀՕՖ-ը կարագ է հատկացրել նաեւ Գյումրիի, Վանաձորի շրջանների, ինչպես նաեւ Երեւանի քաղաքի 5 եւ ավելի երեխա ունեցող ընտանիքների (թվով 473) եւ զավակազուրկների (թվով 2309) բաշխելու համար: Յուրաքանչյուր ընտանիք եւ զավակազուրկ կստանա 1,5 կգ անվճար կարագ: Իսկ այնտեղ գտնվող 6 քաղաքների՝ Գյումրիի, Վանաձորի, Արթիկի, Ստեփանավանի, Դիլիջանի, Արթիկի, ինչպես նաեւ Արթիկի շրջանի 87619 թոշակառուներից յուրաքանչյուրը կստանա 3-ական ֆունտ անվճար կարագ:

Կարագը Հայ օգնության ֆոնդին է հատկացրել Միացյալ Նահանգների գյուղատնտեսության դեպարտամենտը դեռ անցյալ տարի: Հատկացված 4300 տոննայի հիմնական մասն արդեն բաժանվել է Հայաստանի ողջ բնակչությանը, յուրաքանչյուրին 2 ֆունտ (908 գրամ):

Հայաստանի խորհրդարանը դեկտեմբերի 20-ին սկսեց այս տարվա վերջին նստաշրջանը: Պատգամավորներն առաջարկում են քննարկել քաղաքացիության, օտարերկրյա քաղաքացիների իրավական կարգավիճակի, հայազգի պետական ու նյութական փոխհատուցման մասին օրինագծեր եւ մի շարք այլ ակտեր: Հայաստանի խորհրդարանի յոթերորդ նստաշրջանն այս շաբաթ կավարտի աշխատանքը:

Սնարք

Դասանք գրքեր

Հայ-ամերիկյան բարեգործական կազմակերպության մեջ դասանք են դառնում ոչ միայն մարդիկ, այլեւ գրքերը: Հենց նման բախտ վիճակվեց ԼՂՀ մայրաքաղաքում մասնավորապես «գրանցված» ամերիկացիների մի խումբ հազար օրինակ տպագիր հրատարակություններին:

Ինչպես պատմեց Ստեփանակերտի դեսպանատան համակարգողի տեղակալ Արթուր Աղաբեկյանը, ամերիկյան գրքերը (գեղարվեստական, տեխնիկական, պատմաքաղաքական եւ այլ գրականություն) խմբերով դասվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գլխավոր բանկի հարկադրանքում: Եւ սա պատահական չէ: Հանրապետության դեկավարությունը հույս ունի, որ այդ մասնագիտական կգա ժամանակ, երբ դրանք հնարավոր կլինի վերածել բանկային «ռանսաղկված» հոգեկան հաստատություններին: Եւ դրանք պահպանվել են... որ դեռ 4-5 տարի առաջ այդ հանրապետությունում ապրում էին շուրջ կես միլիոն հայեր, որոնք բռնությամբ տեղահանվեցին իրենց տներից:

Սնարք

Լրագրողների դասընթացներ

Երեկ Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպանատան հանրապետության տարբեր պարբերականներից, լրատվական գործակալություններից ու հեռուստատեսությունից մոտ 40 լրագրողներ, ովքեր ցանկություն էին հայտնել ընդգրկվել դեսպանատան կազմակերպած լրագրության դասընթացներում, նախնական կարճ քննություն հանձնեցին:

Տասնյակ ընտրվածներին հնարավորություն կընձեռվի անվճար յուրացնել լրագրության նրբությունները, ծանոթանալ տեղի չափանիշներին, թղթակցության փիլիսոփայության ու բարոյականությանը, հասարակության մեջ թղթակցի դերին:

Դասընթացներն սկսվելու են հունվարի 10-ից եւ շարունակվելու են մոտ 6 շաբաթ:

Ռ. Խ.

Գները Երեւանում (արտահանքներ, տարադրամ)

Դեկտեմբերի 19-ին, ըստ մեր դիտարկումների, մի շարք առավել անհրաժեշտության եւ մեծ պահանջարկ վայելող ապրանքների գները հետեւյալն էին (դրամով).

հաց (կգ)	0,5 (պետական) 2,5-5 (մասնավոր)
ալյուր (կգ)	15-20
աղ (կգ)	0,6 (պետական)
միս (կգ)	160-170
կարագ (կգ)	300-350
շաքարավազ (կգ)	70-80
ձու (30 հատ)	500
պանիր (կգ)	400-450
ծխախոտ (կգ)	35-50
ծովկ (հատը)	15
կոնֆետ (կգ)	500-650
կարտոֆիլ (կգ)	15-25
խնձոր (կգ)	50-100
մածուն (0,5լ.)	5-7
մոմ (հատը)	15
լուր վառելիք (տուփը՝ 8-10 հատ)	10-15
օճառ (հատը)	35
լուցկի (10 հատը)	15-20
նավթ (լիտրը)	120
տեղական ծխախոտ առանց ֆիլտրի (տուփը)	10
տեղական ծխախոտ ֆիլտրով (տուփը)	25

Վերջին մեկ շաբաթվա ընթացքում մասնավոր առեւտրում կայուն բարձրացող պահանջարկի պայմաններում գներն աճել են միջին հաշվով 50-200 տոկոսով: Սովոր, չվավերացված պահանջարկը նույնիսկ օր օրի բարձրացող գների պայմաններում մնում է չբավարարված առաջին անհրաժեշտության այնպիսի մթերքների ու ապրանքների առնչությամբ, ինչպիսիք են միսը, կարագը, օճառը, լուցկին, ծխախոտը եւ այլն: Ընդ որում, հացի թիվը դառնում է փոքրացնում, որովհետեւ 350 գրամը մեկ շնչին ակնհայտ անբավարար է, եւ հացի խանութները ոչ միշտ են իրենց մշտական գնորդներին սպասարկում այս առաջին անհրաժեշտության մթերքով: Կարգապահերին խանութներից դեպի փողոց հոսելու միտում է նկատվում, որտեղ ապրանքները գլխավորապես չվերահսկվող, կարգավորված գինը բարձրացնելու «հնարավորություն» մասին են խոսում, որը կարելի է իրականացնել փողոցում:

Ընդհանուր աշխատողությունն առեւտրում ցածր գնողունակության ու աճող պահանջարկի պայմաններում կարելի է բացատրել նաեւ նախատեսված տրամադրություններով, ինչպես էլ առավելապես օր օրի արժեզրկվող դրամի նկատմամբ անվստահությամբ:

Տարադրամի փոխարժեքներն ունեին հետեւյալ տեսքը (կենտրոնական դրամով).

Ներարտադրամասային փոխանակման կետում

ամ. դոլլար	78,0021/81,0058
գերմ. մարկ	43,80/45,51
ֆր. ֆրանկ	12,90/13,49
1000 ռուս. ռուբլի	62,31/62,40

«Սեւ» շուկայում

դոլլար	80-82 դրամ
դոլլար	1270 ռուս. ռուբլի
դրամը	16-17 ռուս. ռուբլի

Տարադրամի (եւ դոլլարի եւ ռուսական ռուբլու) աճընթաց աճը եւ դրա այդպես էլ հուսալի դրամի արժեզրկումը շուկայում ընդհանուր շաբաթվա ընթացքում: Դրա վրա զգալի ազդեցություն ունեցան արտահանքային ներմուծումների նվազումը եւ առավել չափով մասնավոր տարադրամային բորսայում ռուսական ռուբլու նկատմամբ դոլլարի կուրսի աճի միտումը, որը հաջորդեց անմիջապես դեկտեմբերի 12-ին Ռուսաստանի Դաշնության ընտրություններից հետո:

Այդուհանդերձ, շաբաթվա վերջում, շատ թույլ, բայց զգալիորեն կայունացման միտումներ:

«Սեւ» շուկայում ռուսական ռուբլու առաջարկը նույնիսկ մի քանի կետով նվազեցրեց դրա կուրսը դրամի նկատմամբ:

ՆՈՒՆԵ ...ՅԱՆ
ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ...ՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Ռուսաստան

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. «ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԻՆ» ԼԱՎ ՕՐԵՐ ՉԵՆ ՍՊԱՍՈՒՄ

Բազմաթիվ արեւմտեցի դիտորդների եւ աշխարհի քաղաքագետների շրջանում, նրանց ցանկերն արտահայտողներից անկախ, Ռուսաստանում նրանց բնական դաշնակիցները շռայլորեն պարտություն կրեցին: Բանը նույնիսկ այն չէ, որ, ինչպես այժմ պնդում են բոլոր Ռուսաստանի «ժողովրդավարական» ուժերի ներկայացուցիչները, ընտրողները ընկան լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Վլադիմիր Ժիրինովսկու խոսքի պարզունակ քաղցրության տակ: Թեեւ պետք է ասել, որ դա եւս տպավորիչ է. հենց առաջավոր Սանկտ Պետերբուրգում, ինչպես դեկտեմբերի 16-ին հաղորդեց «Մայակ» ռադիոկայանը, Գայդարի «Ռուսաստանի ընտրության» օգտին քվեարկել է ընտրողների 25, իսկ լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության օգտին` 19 տոկոսը: Պարզվում է, որ նույնիսկ պետերբուրգցիները չեն ուզում այլեւս իրենց ուսերին կրել Գայդարի եւ նրա դաշինքի «ցնցաբուժության» հետեւանքները: Սակայն, մեր կարծիքով, սա եւս գլխավորը չէ: Գլխավորն այն է, որ նույնիսկ խոշոր, ինչպես ընդունված է ասել, լուսավորյալ քաղաքներում Ռուսաստանի, որպես համաշխարհային գերտերության, վերածննդի գաղափարը վիթխարի թվով կողմնակիցներ ունի: Մարդիկ հոգնել են այն բանից, որ իրենց ընկալում են որպես ազգային նվաստացում: Ռուսաստանցիների մեծամասնությունը ԽՍՀՄ տրոհումն ընկալեց որպես Ռուսաստանի տերության դեմ միջազգային «մասոնության» խարդավանք: Իսկ դրան հաջորդած եւ տնտեսական ու ներքին քաղաքականության առնչվող ներքաղաքական երկպառակտությունները, որոնք ավարտվեցին այս տարվա հոկտեմբերի 3-4-ի խռովարարություններով, գնահատվեցին որպես Ռուսաստանի եւ ռուս ազգի թշնամիների մեքենայություններ:

Ուստի Ժիրինովսկու կուսակցության օգտին քվեարկելով, նրա կողմնակիցների առնվազն 50 տոկոսը քվեարկեց ոչ թե հարյուրավոր տոննաներով երշիկի կամ գների իջեցման օգտին, այլ նախ եւ առաջ տարածքների, Ռուսաստանի ազգային քաղաքական զորության, այսինքն տերությունը վերածնելու խոստման օգտին: Հենց այդ քաղաքական դրույթի միջոցով ռուսաստանցիները հույս ունեն «վրեժ լուծել» բոլոր «բռնակալներից ու դավաճաններից», որոնք, իրենց կարծիքով, նպաստել են վեհության պատվանդանից մայր Ռուսաստանի տապալմանը: Ռուսաստանի տնտեսաքաղաքական կողմնորոշումների նոր համակարգում իրենց արժանի տեղը գտնել չկարողանալու հետեւանքով իրենց նվաստացված զգացող մարդիկ երազում են գեթ այն մասին, որ իրենց սովյալներին եւ ընչազուրկներին վերադարձվի աշխարհի եւ նախ եւ առաջ մերձավոր արտասահմանի ու «սոցիալիստական ճամբարի» երբեմնի այն հարգանքը, որը հիմնված էր Ռուսաստանի ռազմական հնարավորությունների հանդեպ վախի վրա:

Հետաքրքրական է, որ այդ նույն Սանկտ Պետերբուրգում Յավլինսկի-Բոլդիրեւ-Լուկին դաշինքի օգտին քվեարկել է ընտրողների 20 տոկոսը: Միայն առաջին հայացքից դա կարելի է գնահատել որպես քաղաքում մեծ ուժերի ընդհանուր հաղթանակ հաշվի առնելով «Ռուսաստանի ընտրության» 25 տոկոսը: Ինչպես վկայում է դեկտեմբերի 7-ին «Իզվեստիայի» մեկնաբան Կ. Էգերտը, Արեւմուտքում ԱՄՆ-ում Ռուսաստանի ներկայիս դեսպան Վլադիմիր Լուկինի անձը բավական զուսպ է գնահատվում, նկատի ունենալով նրա սերը «լուսավորյալ տերության» հանդեպ, որը ռուսական ազգայնականության երանգ ունի: Այնպես որ հիշյալ դաշինքի հաջողությունը նույնպես կարելի է բացատրել Ռուսաստանի տերությունը «մայրական նկարագրով» վերածնված տեսնելու ոգեւորված ընտրողների ձգտմամբ:

Այսպիսով, երբ վերհիշենք, թե արեւմտեցի փորձագետները ամբողջ նախընտրական ժամանակաշրջանում ինչպիսի տագնապով էին խոսում ռուսաստանցի զինվորականների քաղաքական մեծ ակտիվության եւ երկրի արտաքին ու ներքին քաղաքականությանը բանակի հնարավոր միջամտության մասին (մասնավորապես «Նյու Յորք թայմզը» նույնիսկ մի շարք հրապարակումներ նվիրեց ռուսական բանակին), ապա կարելի է հասկանալ, որ տերության եւ առհասարակ սովորական հասարակական ու հոգեւոր արժեքների գաղափարներին հանրայնորեն վերադառնալու ընթացքը, ամենայն հավանականությամբ, անվերապահորեն կստանա զինվորականների աջակցությունը, նկատի ունենալով առավել միջավայրում այդ գաղափարների տարածված լինելը, ինչպես նաեւ զինծառայողների բազմաթիվ ընտանիքների սոցիալական ծանր վիճակը:

Այսուհետ, անկախ այն բանից, թե առաջին ռուս առաջարկում Ռուսաստանի խորհրդարանում ինչ խմբակցություններ կձեւավորվեն, Ռուսաստանի բոլոր հարեւանները պետք է ակնկալեն այդ երկրի արտաքին քաղաքական կուրսի փոփոխում փոխադարձ շփումների պայմանների խստացման իմաստով: Հաշվի առնելով խորհրդային դաշնության նախկին սուբյեկտների մեծամասնության կախյալ վիճակը, կարելի է գրեթե անսխալ կերպով ենթադրել, որ նախկին ԽՍՀՄ փաստորեն բոլոր հանրապետությունները ստիպված կլինեն ենթարկվել Ռուսաստանի կողմից առաջադրվող ճնշմանը: Իհարկե, Ռուսաստանի քաղաքականության այդ փոփոխությունները կարող են հանգեցնել նաեւ միջազգային ֆինանսավարկային շրջանների դիրքերի խստացման եւ Արեւմուտքի քաղաքական ընկերակցության կողմից Ռուսաստանի հանդեպ մոտեցումների շոշափելի փոփոխությունների: Մեր կարծիքով, հենց դրանով է բացատրվում Ռուսաստանում առեւտրային բանկերի եւ չեկային ինվեստիցիոն հիմնադրամների թվի աճը, որոնք «գերատեսչական» կարգով կազմավորվում են մասնավորապես այդ երկրի նավթի ու գազի եւ ավտոմոբիլային բիզնեսի հսկաների կողմից:

Այս կապակցությամբ մեզ հետաքրքրում է, թե որքանով կարող է փոխվել Մոսկվայի վերաբերմունքն Անդրկովկասի եւ այդ շրջանում Հայաստանի ու Ադրբեջանի դերերի նկատմամբ: Կրկնենք համահայտ ճշմարտությունը. վստահ ենք, որ Կրեմլի ընդհանուր ռազմավարությունը լական փոփոխությունների չի ենթարկվի, քանի որ այն 5-10 տարվա համար չեն մշակում: Ինչ վերաբերում է մարտավարական փոփոխություններին, կարելի է մասամբ վստահ լինել, որ մոսկվացի քաղաքագետները, թե՛ ռուս ինչպես աջ, այնպես էլ ձախ ուժերի ներկայացուցիչները, ստիպված կլինեն ազատվել Անդրկովկասի այն քաղաքագետներից (ի դեմս, նաեւ ամբողջ ԱՊՀ-ում եւ նույնիսկ դրա սահմաններից դուրս), որոնք պատեհապաշտ կերպով ընդունակ կլինեն «երկակի խաղ» խաղալ: Ըստ երեւույթին, զարգացման նոր փուլում Ռուսաստանին հարկավոր կլինեն նրանք, ովքեր ի վիճակի կլինեն նպաստել այդ երկրի ընդհանուր ռազմավարության կենսագործմանը եւ, բերեւս, արագացված տեմպերով: Ուստի կարելի է սպասել, որ թե Հայաստանում, թե Ադրբեջանում յուրօրինակ փորձեր կանցկացվեն առավել օրինաչափ քաղաքագետների բացահայտման նպատակով, եւ այս կապակցությամբ կարելի է ակնկալել նույնիսկ թե Երեւանին, եւ թե Բաքվին գրեթե միաժամանակյա ռազմաքաղաքական աջակցության հասկացում: Իհարկե, այդ որոնումները կարտացոլվեն նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում, իսկ դա իր հերթին անհրաժեշտ է դարձնում ոչ մի վայրկյան չթեթեւցնել Լեռնային Ղարաբաղի պաշտպանության բանակի ստորաբաժանումների ռազմական պատրաստության ու մարտունակության մակարդակը:

ՍԵՐԳԵՅ ՇԱՔԱՐՅԱՆՑ

Քայլե՞նք գրված եւ չգրված օրենքների վրայով

Հայաստանի հեռուստատեսությամբ 1990 թվականի օգոստոսի 14-ի «Մարդիկ, կենցաղ, բարքեր» եւ 1991 թ. օգոստոսի 3-ի «Մենք» հաղորդաշարերի հաղորդումները հասարակությանը ներկայացրին Էջմիածին քաղաքի բնակչուհի Լուսիկ Օհանջանյանի պատմությունը, պատմություն, որն իր ողբերգական ընթացքով շարունակվում է մինչեւ այսօր:

Վաթսունական թվականներից մինչեւ 80-ականների կեսերը Լուսիկ Օհանջանյանին հինգ անգամ բռնի կերպով, նրա կամքին հակառակ, տեղափոխել են հոգեբուժական հիվանդանոց, այն այն պարագայում, երբ բոլոր փաստաթղթերը վկայում էին, թե նա հոգեկան հիվանդություն չի ունեցել: Սակայն բոլոր այդ փաստաթղթերը դեմ էին առել որոշակի շահերից բխող ավելի կուռ հիմնավորումների, պաշտոնական եւ ոչ պաշտոնական:

Բազմամյա այս կենցաղային դեպքերի հիմնական պատճառը բերեւս այն էր, որ նախկին «հայտնագործ» ժամանակներում վիրավորում էր իր ապրելակերպով ու իր կարծիքի, նաեւ ազատամտորեն օգնել մարդկանց: Սակայն Լուսիկ Օհանջանյանի հոգեկան հիվանդանոցներում բանտելու ավելի նպաստավոր հանգամանք կարող էր լինել բնակարանային վիճակի հարցը նրա եւ նրա եղբոր միջեւ: Եվ ահա, բնակարանի տեղեկացիան հավակնող լինելով ու զբաղվելով ժամանակների արգելվածում փակված գործունեություններով ու ազատ գոյության մասին ավելացնելով, Լուսիկ Օհանջանյանն իր բնակարանի ու իր ապարանքից հեռացված ցանկացողների օգնությամբ ու խաբեությամբ կյանքի լավագույն տարիները մաշեց հոգեբուժական հիվանդանոցներում:

Սակայն հարկադրաբար հոգեբուժարաններում «ապրելով» նրան շարունակեցին ... տառապանքները այս անգամ ... հոգեբուժական քաշքշուկներով համեմված:

Էջմիածնում նրա բնակարանի հարցը քաղխորհրդի իշխանական որոշմամբ անցնելուց հետո էլ մնաց որպես անհայտ պահելի հողային Լուսիկ Օհանջանյանի հոգեկան նվաստացումներին ավելացնելով նորանոր բարոյական, նաեւ նյութական հարվածներ: Թեեւ իրավական մարմինների պահանջով առողջապահական օղակներում Լուսիկ Օհանջանյանի առողջական վիճակը լրիվ նորմալ գնահատվեց համապատասխան փաստաթղթերի ձեւակերպմամբ, բայց եւ այնպես Լուսիկ Օհանջանյանն առ այսօր ապրում է առանց սեփական կացարանի (կավագույն դեպքում), իսկ վերջերս նույնիսկ... գործում: Մինչեւ ե՞րբ եւ ո՞ւր է ձգձգվելու պատմությունն այս կնոջ, պատմություն մի մարդու, որ ոչ մի նյութական, բարոյական փոխհատուցում չի ստացել, ոմանց ցանկության բավարարման սիրո համար ... հոգեբուժարաններում ... նրա հարցը քննարկման է առնվել իրավական եւ ոչ իրավական բազում ատյաններում ու կազմակերպություններում, այդուհանդերձ հարցն այսօր նորից փակուղու առաջ է կանգնել: Լուսիկ Օհանջանյանը դիմել է դատարան իր բնակարանի հարցը պարզելու համար, արդեն մեկ տարուց ավելի է: 1992 թ. հուլիսի 16-ին Էջմիածնի ժողդատարանը դիմել է Հանրապետական մասնագիտացված բժշկական հոգեբուժական փորձաքննական միավորման գլխավոր բժիշկ Ս. Հայրապետյանին. «Լուսիկ Օհանջանյանի հայցին... ընթացք տալու համար խնդրվում է Էջմիածնի ժողդատարան ուղարկել Լուսիկ Օհանջանյանի վերաբերյալ ձեր մոտ եղած գործը»: Սակայն... անհասկանալի ու առայժմ չբացահայտված պատճառներով այդ գործը... գոյություն չունի: Լուսիկ Օհանջանյանը չի կարողացել իր հիվանդության հիմքերն ստանալ նաեւ առողջապահության նախարարությունից: Ավելի քան մեկ տարի ձգձգվող այս պատմությանն առնչվել են նաեւ Երեւանի Մյասնիկյանի եւ Սպանդարյանի շրջանի իրավապահ մարմինները, որոնցից առաջինին Նորքի հոգեբուժական հիվանդանոցից պատասխանել էին, թե հիվանդության հիմքերը չկան, եւ դրա համար անհրաժեշտ է դիմել առողջապահության նախարարություն, իսկ երկրորդին, թե ՆԳ բաժնի կարգադրությամբ կազմվել է հանձնաժողով, որ հայտնել է, որ Լուսիկ Օհանջանյանն առողջ է, սակայն... նրա հիվանդության հիմքերը չկան: Արդյունքում Լուսիկ Օհանջանյանը տեղեկացվել է, որ «... ձեզ հուզող հարցով կարող եք դիմել մասնագիտացված բուժդիսպանսերային ուսումնագիտական միավորում...»: Այսինքն հարցը դրվում է անելանելի մի շրջանակի մեջ, եւ Լուսիկ Օհանջանյանին առողջապահության նախարարությունից ուղարկում են ՄԲՈՒՄ, եւ այնտեղից էլ այնտեղ, իսկ հիվանդության արխիվային հիվանդության հիմքերն այդպես էլ չկան ու չկան: Համաձայնենք, որ նման շրջապտույտից հետո մարդ խելագարվել կարող է: Հետո՞...

Արդյոք մարդն այդքան անտե՞ր է իրավականի կոչման հավակնող մեր պետության մեջ, որ մարդկային արժանապատվությունը շատ դեպքերում մի բարակ մազի արժեք էլ չունի: Եւ ո՞վ է պատասխան տալու այդ արժանապատվության խախտման ու դրա վերականգնմանն ուղղված քայլերի ոտնահարման համար: Գրված օրե՞նք, որ համենայն դեպս վերհիշյալ պատմության խնդրում առայժմ ի զորու չէ, թե՞ բարոյական չգրված օրենքները, որոնց վրա շատերը քայլած ունեն:

Լուսիկ Օհանջանյանի պատմության համար դեռեւս ոչ ոք պատասխան չի տվել:

Գ.Ն.

Մամուլ

AGBU News-ի նոր համարը

Նոր ստացանք Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության անգլիատառ ամսագրի` AGBU News-ի վերջին նոյեմբերի համարը, ավելի փոքր ծավալով, բայց ավելի հաղորդակցուցած բովանդակությամբ: Հենց այդ մասին էլ բացատրություն տալով խմբագրական հոդվածում, ՀԲԸՄ-ի Կենտրոնական վարչական ժողովը պատճառաբանում է, թե վերջին շրջանում ամսագրի հաղորդակցման նպատակն է ավելի լույս սփռել տարածաշրջանի կացության վրա, փորձել հասկանալ, թե ինչպես կարող են, օրինակ, Վրաստանում, Ուկրաինայում, Մոսկվայում եւ Թուրքիայում տեղի ունեցող իրադարձությունները ներազդել Հայաստանի իրադրության վրա:

Գունավոր, հրաշալի տպագրությամբ համարի առաջին նյութը` «Թուրքիա-Փերս ճանապարհին է արշավում» վերնագրով, պատկանում է հայտնի լրագրող Դավիթ Չենյանի գրչին, որ վերջերս, գտնվելով Թուրքիայում, հանդիպումներ է ունեցել տեղի հայ համայնքի քաղաքական ու տնտեսական բնագավառի գործիչների հետ: AGBU News-ի պատվերով վարչապետ Թանսու Չիլերի եւ Թուրքիայում տիրող ներքին կացության մասին ուսապրած հոդված է ստորագրել «Ուոլ Սթրիթ Ջըրնըլ»-ի թղթակից Ջեյմս Մորգին, որն առանձին հոդվածներով անդրադարձել է նաեւ Թուրքիայով անցնելիք նավթատար խողովակի, Սեւծովյան համագործակցության եւ Թուրքիայում քրդական խնդրի մասին: Հաջորդ 4 հոդվածները դարձյալ պատկանում են Դ. Չենյանի գրչին: Պոլսահայ համայնքին եւ հայ-թուրքական հարաբերությունների առօրյային, մարդու իրավունքին եւ թուրքական մամուլում հայերի նկատմամբ բռնամոլյան վերաբերմունքին անդրադարձող այդ նյութերի հրապարակումով ամսագիրն ավելի ամբողջական է ընծայել թուրքական «դոսիեն»:

Հաջորդ նյութը պատկանում է տիկին Լուիզ Մանուկյան Սիմոնին: ՀԲԸՄ-ի նախագահը, ինչպես ամսագրի նախորդ համարում, թղթակցություն է պատրաստել այս տարվա հոկտեմբերին Հայաստան եւ Արցախ կատարած իր այցից ստացած տպավորությունների մասին, արծարծելով նաեւ Հայաստանի տնտեսությանը, խաղաղ կարգավորմանը, տեսություն-ժողովուրդ հարաբերությունների վերաբերյալ հարցեր:

Ամսագրի հաջորդ 12 էջերը նվիրված են AGBU-AIS լրատվական ծառայության ամփոփագրերին: Այդ ծառայությունը, որը գլխավորում է Քրիս Սիմոնը, մի քանի ամիս է արդեն օգտակար աշխատանք է կատարում Հայաստանին, Արցախին եւ ընդհանրապես հայությանը վերաբերող հայկական եւ միջազգային մամուլի ու լրատվական գործակալությունների տված տեղեկությունները էլեկտրոնային փոստի միջոցով տարածելով հետաքրքրվողների շրջանակում: Լուրերի հավաքման եւ տարածման այդ նորագույն միջոցի` էլեկտրոնային փոստի նշանակության մասին են պատմում ամսագրի հաջորդ նյութերը, որոնք կրում են Ատոմ Պետրոսյանի եւ Քրիս Սիմոնի ստորագրությունները:

Ավելի լավ առաջացի հեռանկարով եւ հայաստանյան կյանքի ավելի վարդագույն երեսներին անդրադարձող նյութերով է ներկայանում ամսագրի վերջին բաժինը` ՀԲԸՄ-ի Սարգսյան, Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգներ, Հայ եկեղեցու Արարատյան թեմի հետ համագործակցաբար գործող մշակութային հիմնարկներ, Սեւանի հոգեւոր ճեմարան, ծերերին տրվող ճաշարաններ:

Ամսագրի նոյեմբերյան համարի անդրանիկ էջերը վերաբերում են Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանի շրջանավարտից հանդիսությանը, որից մի տեսարան կազմել է թերթի կողքը: Հաջորդ նյութերը, համեմատաբար շատ ավելի քիչ, քան պետք էր, անդրադառնում են ՀԲԸ միության սփյուռքյան գործունեությանը: Դրանցից մեկից տեղեկանում ենք, որ 1993-94 կրթական տարեշրջանին ՀԲԸՄ-ը 422,900 դոլարի կրթաթոշակ է հատկացրել 17 երկրներում սովորող 324 հայ ուսանողների:

Վերջում ավելացնենք, թե AGBU News-ը լույս է տեսնում շուրջ 100 հազար տպաքանակով, ծրի ուղարկվում է այդքան հասցեատերերի, որոնք փոխարենը առատաձեռն մասնակցությամբ հոգում են ոչ միայն հայկական օտարալեզու այս մեծագույն ամսագրի ծախսերը, այլեւ նպաստում ՀԲԸՄ-ի մայր հայրենիքում թե սփյուռքում իրականացվող ծրագրերին:

digitised by A.R.A.R.@

Ո՞Վ Է ՕԳՆՈՒՄ ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ

Փարիզյան Վարեն փողոցի Մատինյոն պալատը միլիոնավոր ֆրանսիացիների մեջ զուգորդվում է ոչ միայն վարչապետի անձի հետ, որի ռեյտինգը անցյալի պես բավականին բարձր է, այլեւ նրա աշխատակիցների կազմի։ Եւ իրոք, «Մատինյոն» հասկացողությունը դուրս է գալիս բուն պալատի սահմաններից, որը կառուցվել է 18-րդ դարում, որտեղ երբեմն ապրել է Թալեյրանը, իսկ այնուհետեւ, մինչեւ համաշխարհային առաջին պատերազմը, տեղավորված էր ավստրիական դեսպանությունը։ «Մատինյոնը» նաեւ շենքերն են, որոնք հարում են այդ պալատին, ֆրանսիական մայրաքաղաքի բուն կենտրոնում կառավարության ծառայությունների մի ամբողջ համալիր։

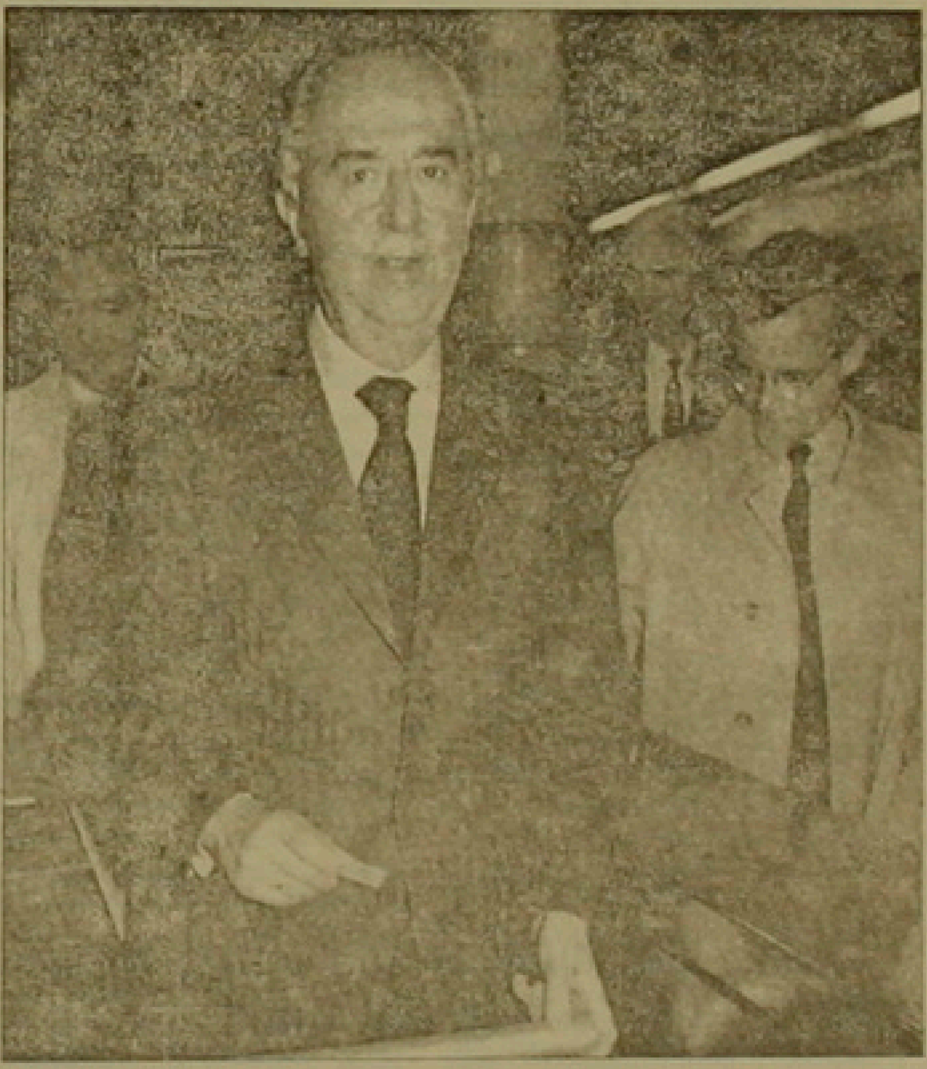

Օգնականներ, ավելի ճիշտ, այդ պաշտոնն ունեցող աշխատակիցներ, վարչապետը չունի։ Առօրյա աշխատանքում վարչապետին օգնում են երեք կառույցներ՝ վարչապետի աշխատակազմը, կառավարության գլխավոր քարտուղարությունը եւ վարչապետին կից կամ նրան ենթակա ծառայությունները։

Ֆրանսիայի վարչապետի աշխատակազմին հասկացված է ծանրակշիռ, սակայն քողարկված, եւ այնուամենայնիվ քաղաքական դեր կառավարության ղեկավարի գործունեության մեջ։

Ինչպես եւ նախագահի ապարատը, վարչապետի աշխատակազմը ավանդաբար այսբերգի քողարկված մասն է։ Աշխատակազմի առօրյա գործունեությունը կանոնավորվում է, ավելի ճիշտ, յուրաքանչյուր վարչապետի անձնական հակումներով, համակրանքով եւ փորձով, քան թե ինչ-որ հաստատված դրույթներով եւ սկզբունքներով։

Բալադյուրի աշխատակազմի տնօրենն է Նիկոլա Բազիրը, որի հետ նա ծանոթացել է հինգ տարի առաջ։ 36 տարեկան է, վարչության բարձրագույն էլիտային դպրոցի շրջանավարտ, նախկին սպա, Չադի պատերազմի մասնակից։ Աշխատակազմի տնօրենի ուշադրությունից ոչինչ չի վրիպում, որը, ինչպես պնդում են, ունի հազվագյուտ ընդունակություն 18 ժամ աշխատելու եւ «ձայնի արագությամբ կլանելու» նույնիսկ ամենաբարդ «գործերը»։ Վարչապետի խորհրդականներից մեկի արտահայտությամբ, Բազիրը գրեթե Բալադյուրի նմանակն է։ Նրանք այնքան մոտ են, որ Բազիրը բառ առ բառ գիտի, ինչ կպատասխանի Բալադյուրը այս կամ այն հարցին։ Պատմում են, որ նրանց հեռախոսազրույցը միշտ ծայրահեղորեն հակիրճ է եւ պարզ. «Այո, ոչ, այո, այո։ Ցտեսություն, պարոն վարչապետ»։ Նիկոլա Բազիրը այնքան է կապված վարչապետին, որ նրա հետ է անցկացնում արձակուրդը լեռներում եւ մասնակցում նույնիսկ արձակուրդի ժամանակ կառավարության ղեկավարի կողմից հրավիրված ամենօրյա խորհրդակցություններին։ Իսկ «Ֆիգարո-մագազին» ամսագրից Ժիլսիան Կլերը մի այլ վկայություն է բերում Նիկոլա Բազիրի իր պաշտոնին նվիրվածության վերաբերյալ. աշխատակազմի տնօրենը, սնդուկով բեռնված, կնոջ եւ չորս երեխաների հետ վարչապետին ուղեկցում էր լեռներում գրասենքի եւ երկուհազար մետրանոց բարձունքը հաղթահարելու ժամանակ։

Այսպիսով, վարչակազմի տնօրենը վարչապետի աշխատակազմի ողջ բուրգի բարձունքն է, Էդուար Բալադյուրի ամենամտերիմ մարդկանցից մեկը։ Նա կարող է վարչապետի մոտ մտնել ցանկացած ժամանակ։ Ինչ վերաբերում է աշխատակազմի այլ աշխատակիցներին, ապա այստեղ ամեն ինչ ընթանում է վարչապետի հայեցողությամբ։ Որպես կանոն, աշխատակազմի տնօրենի եւ կաբինետի պետի հետ միաժամանակ է. Բալադյուրը հանդիպում է մեկ-երկու տեխնիկական խորհրդականների հետ, ինչպես նաեւ մամուլի ծառայության աշխատակիցների հետ։

Բացի աշխատակազմի տնօրենից եւ նրա տեղակալից, կա վարչապետի անձնակազմի պետ Պիեռ Մոնգենը։ Ինչպես մեզ բացատրեցին Մատինյոնում, երբ աշխատակազմի տնօրենը զբաղված է ավելի գլոբալ խնդիրներով, Ֆրանսիայի կյանքի վերաբերյալ խորը հարցերի քննությամբ, վարչապետի հանձնարարությունների կատարման աշխատանքի կանոնավորմամբ, ապա աշխատակազմի պետի պարտականությունների մեջ է մտնում, ինչպես մեզանում ընդունված է ասել, վարչապետի աշխատանքի կազմակերպչական-տեխնիկական ապահովումը՝ սկսած հանդիպումներից եւ զրույցներից, պաշտոնական նախաճաշերից եւ ճաշերից, կառավարության ղեկավարի այցերից մինչեւ զուտ տեխնիկական բնույթի հարցերի լուծումը։ Դա գրեթե մի «սուպեր-քարտուղար» է, «մարդ-նվագախումբ»։

Այնուհետեւ աշխատակազմում կան մի քանի խորհրդականներ՝ տնտեսական, դիվանագիտական, ներքին գործերի, սոցիալական հարցերով։ Ներքին գործերի հարցերով խորհրդականն ունի նաեւ անվտանգության գծով հատուկ հանձնարարությունների պաշտոնյա։

Վարչապետի աշխատակազմում կան 16 տեխնիկական խորհրդականներ։ Աշխատակազմի յուրաքանչյուր աշխատակից ունի տեղեկատվության այնպիսի ծավալ, որը նրան թույլ է տալիս տեղյակ լինել գործերին ինչպես Ֆրանսիայում, այնպես էլ նրա սահմաններից դուրս։

Վարչապետի աշխատակազմը մշտապես ստանում է մեծ քանակությամբ տեղեկատվություն ինչպես Ֆրանսիայի բոլոր շրջաններից, այնպես էլ արտասահմանից։

Աշխատակազմի ցուցակը ավարտում են վարչապետի անձնական քարտուղար Արլեթ լը Բրիսը, որը Բալադյուրի հետ աշխատում է այն ժամանակվանից, երբ նա գլխավորում էր Մոնբլանի թունելի շինարարության ֆրանսիական ընկերությունը, եւ ռազմական աշխատակազմի պետ, ծովակալ Պատրիկ Լեկուանտրը, որը ներկայացնում է պաշտպանության նախարարությունը։ Մեծ աշխատունակության տեր Բալադյուրը աշխատանքի է ժամանում առավոտյան 7.20-ից մինչեւ 7.40-ը։

Նա երբեմն փորձում է իրեն իջեցնել կես ճանապարհին Տրոկադերո հրապարակի մոտ (որտեղ նա բնակվում է), որպեսզի անցնի փարիզյան փողոցներով, շնչի այդ մեծ քաղաքի առավոտյան թարմությունը։ Չհասցնելով մտնել աշխատասենյակ, Բալադյուրը կանչում է քարտուղարուհուն, որին տալիս է հանձնարարություններ։ Վարչապետը չափազանց պահանջկոտ է իր աշխատակիցների նկատմամբ. նրանցից պահանջում է կես էջից ոչ ավել ծավալով տեղեկանքներ։ Մակագրությունները եւ դիտողությունները գրում է մշտապես սեւ թանաքով եւ շատ հաճախ գրածին ավելացնում մի կարճիկ հումոր։ Նա ընդունակ է հաշված րոպեների ընթացքում լուծել ուզած կոնֆլիկտ։ 30 տարի զսպվելով իշխանության գագաթին, Բալադյուրը մանրամասնորեն ուսումնասիրել է 5-րդ հանրապետության պետական մեխանիզմը։

Կառավարությունը կանոնավոր կերպով հրապարակում է կառավարության կազմի եւ նախարարական աշխատակազմերի ցանկը, որն ազատորեն վաճառվում է ամենուրեք։

Խոսելով Ֆրանսիայի պաշտոնական աշխարհի մասին, չի կարելի չշոշափել հեռախոսային թեման։ Երբ գեներալ դը Գոլը ատելով ատում էր հեռախոսը եւ թվում էր, թե նրա աշխատասենյակում չկար նույնիսկ հեռախոսային ապարատ, ապա այսօր հեռախոսային կապը հզոր գործիք է իշխանության իրականացման գործում։ Այն երկյուղը, թե ինչ-որ մեկը կարող է ծանծրացնել նախարարին կամ նրա աշխատակիցներին հեռախոսային հաճախ զանգերով, հիմքից զուրկ է։ Նախեւառաջ, բոլոր տեղեկագրերում տրվում է միայն նախարարության մեկ հեռախոսի համարը։ Ի դեպ, ֆրանսիական ոչ մի պաշտոնյայի սեղանին, նույնիսկ ամենաբարձր խավի պաշտոնյայի, դուք չեք տեսնի հեռախոսային ապարատների մարտկոց, ինչը մեզ մոտ վաղուց ի վեր համարվում է որպես բարձր իշխանության պարագա։

Այսպիսով, ո՞վ է օգնում Ֆրանսիայի կառավարության ղեկավարին։ Երբ վարչապետի աշխատակազմում կա 40-ից ոչ ավել մարդ, ապա վարչապետին կից ծառայությունների համալիրում զբաղված է, վերջին հրապարակված տվյալներով, մոտ 1,5 հազար մարդ, որոնցից մոտ 390 հոգի՝ պայմանագրային հիմունքներով։ Այսպիսով, համարձակորեն կարելի է պնդել, թե մարդկանց ինչպիսի պատկառելի թիվ է օգնում Ֆրանսիայի Հանրապետության վարչապետին։

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ
Փարիզ

Մարշեի իրավահաջորդների վերջին կռիվը

Ձգձգելով իր իրավահաջորդի նշանակումը, Ֆրանսիայի կոմկուսի ղեկավար Ժորժ Մարշեն ասպարեզ է բացել այլախոհների համար։

Սեպտեմբերի վերջերին Կրետեյի հիվանդանոցից, որտեղ ինքը բուժվում էր, Ֆրանսիայի կոմունիստների ղեկավար Ժորժ Մարշեն հայտարարեց, թե կոմկուսի 1994 թ. հունվարին կայանալիք 28-րդ համագումարը պետք է կուսակցության նոր ղեկավար գտնի։ 24 տարվա ղեկավարումից հետո Մարշեն ի վերջո ասաց, որ հենց կոմունիստները պետք է ծայրեծայր որոշեն, թե ինչպիսին է լինելու իրենց կուսակցությունը։

Սակայն դժվար է վստահ լինել, թե նա այդ խնդրի լուծումը կվստահի բազմահազար շարքային կոմունիստներին։ Ու թեեւ Մարշեն դեռ չի նշանակել իր «ժառանգորդին», նա վաղուց ի վեր սկսել է հաջորդայնության որոշակի սցենար. այժմյան կենտրոնական կոմիտեի համաձայնությունն ստանալուց հետո ընկերությունների հանձնաժողովը համագումարի մասնակիցներին պետք է ներկայացնի մեկ կամ երկու անուն։ Պարզ ասած, Ժորժ Մարշեն ինքն է ընտրելու ապագա ղեկավարին։ Սակայն արդեն մի քանի շաբաթ է, ինչ իշխանության փոխանցման այդ կարգը տեղատարափ է տալիս։ «Իր մեկնումը հայտարարելով, Մարշեն դադարեց լինել ամենազոր գլխավոր քարտուղար», պարզաբանում է Մոնտրեյի քաղաքապետ պատգամավոր Ժան Պիեռ Բրարը։

Հունվարի վերջերին կայանալիք համագումարում վճռվելու է կուսակցության ապագան եվրոպական, նախագահական եւ մունիցիպալ ընտրություններից առաջ։ 1988–1989 թթ. կայացած նմանօրինակ ընտրություններից հետո Ֆրանսիայի կոմկուսը մեծ նահանջ ապրեց։ Որոշ գնահատումների համաձայն ներկայումս ֆրանսիացի կոմունիստների թիվը իջել է 200 հազարի, մինչդեռ միայն 1977 թ. կուսակցության անդամագրվել էր 630 հազար մարդ։ Կոմկուսն ոգում է վերագտնել համազգային ընդգրկումը եւ իշխանության բաժանման պատրանք ստեղծել։ Կոմունիստները պետք է նաեւ նորացնեն վաղվա ձախերի նկարագրի ստեղծմանը, եւ հայտնի է, որ կոմկուսի անդամների մեջ այժմ կան թե ուղղափառ գծի հետեւորդներ եւ թե երկխոսության ու դաշինքների կողմնակիցներ։ Վերջիններիս թվում է Շառլ Ֆիտերմանը, որն առաջինն սկսեց խոսել կոլեկտիվ ղեկավարման մասին։ Նրան համարում են Մարշեի հնարավոր իրավահաջորդներից մեկը։ Նրա մրցակիցներից է պոլիտեխնիկական կրթություն ունեցող Ֆիլիպ Էրցոգը, որն աչքի է ընկնում որոշ նորարարական գաղափարներով։ Նա կոմկուսի ղեկավարի պաշտոնի մյուս թեկնածուներին կոչ է անում որոշակիորեն արտահայտվել եւ ի հայտ բերել իրենց տարբերությունները։ Ինչպես նշում է Le Point հանդեսը, ներքին ժողովրդավարության որոնումներում կոմունիստներն առաջին անգամ փաստորեն ընտրարշավի փորձ են կատարում։ Ճիշտ է, դա տեղի կունենա լռելյայն, առանց հանրահավաքների եւ բեկումների շրջագայությունների, բայց այնուամենայնիվ դա առաջընթաց է։ Ինչպես նշում է պատգամավորներից մեկը, իսկական պատերազմ է սանձազերծվել մեծամասնական գծի հետեւորդներ Անդրե Լաժուանիի, խորհրդարանում կոմունիստների խմբի նախագահ Ալեն Բոկեի եւ «Յումանիտե» թերթի փոխտնօրեն Պիեռ Զարկայի միջեւ։

Իր իրավահաջորդի նշանակումը ձգձգելով, Մարշեն փաստորեն ասպարեզ է բացել ժողովրդավարության համար։ Կոմկուսի ներսում մղվող իշխանության պայքարը ցույց է տալիս, որ այժմ արդեն հնարավոր է լինել այլախոհ եւ մնալ կուսակցության մեջ։ Վերջերս «Յումանիտե» թերթում հրապարակվեց այլախոհների մի հայտարարություն, որով դատապարտվում էր համագումարի խաբեությունը։ «Ինձնից հետո ժողովրդավարություն», կարծես թե ասում է Ժորժ Մարշեն։ Գուցե նա հույս ունի դրանից բխող խառնաշփոթության մեջ պարտադրել իր տեսակետները եւ նախագահական ընտրությունների իր թեկնածուին։ Մնալով պատգամավոր, թերեւս նաեւ Քաղբյուրոյի անդամ, գուցե Մարշեն պարզապես փորձում է գործին անմիջականորեն չմիջամտել, հավատալով իր հրամայականը։ «Նա ջրի պես գնում է, բայց ավազի պես մնում է», հեգնանքով ասում է Շառլ Ֆիտերմանը, որը հույս ունի մոսկովյան տիպի մի եռյակի կամ ծերակույտի միջոցով քանդել Մարշեի ստեղծած միանձնյա ղեկավարման կարգը։

Գործունեության որոշ ազատություն զգալուց հետո այլախոհներն այլեւս չեն մնա կուսակցության մեջ, երբ 28-րդ համագումարը չափից ավելի ուղղագիծ ընթացք ունենա։ Հավանական է, որ այլախոհները դուրս գան կուսակցությունից եւ եվրախորհրդարանի ընտրություններին մասնակցեն առանձին ցուցակով։

Ֆրանսիայի կոմունիստներն այժմ [illegible] են նայում ժողովրդա[illegible]ական ձախ կուսակցության [illegible] եւ վերջին ընտ[illegible] մեծ հաջողության [illegible] իտալացի կոմունիստներին, մինչդեռ եվրոպական մյուս կոմկուսների, մասնավորապես Իսպանիայի կոմկուսի հետընթացը [illegible] երկյուղներ է ներշնչում։ Ֆրանսիայի կոմկուսը հենց հունվարյան համագումարում պետք է ընտրություն կատարի այդ երկու ընթացքների միջեւ։ Կոմունիստները պետք է լավ ըմբռնեն, որ երբ իրենց կուսակցությունը դեռ չի խորտակվել, պատճառը ոչ թե անխորտակելի լինելն է, այլ ավազի վրա մնալը։

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆԸ

Թատրոն

Երբ մտնենում ես Մաեստրոյի դեղդոսայի սկզբնամասում, Մաեստրոյի բեմադրած Սոեծնորոսկայի նմսի ..., Մասնաճարանի սղորոտում տեղադրված բատոնի էենին, նրա մի տմենախորոում Ֆեզ է դիմավորում մեծատրոյա ծառ-հուշարձանը ի հիմնադրութ այն ծառերի, որոնք «այրվեցան» փերմացնելով հայ օջախները: Այստեղ էլ գտնաբեմի այս օրերին կայացավ Երեւանյան ներկայացման հոբելյանի ամենաթարմ կրեմիերան, ներկայացվեց բատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Արա Երնջակյանի «Ես իմ անուշ Հայաստանի...» ռիեսը: Չէ, վերջինս չարենցյան մոտիվներով ստեղծագործություն չէ, դրա բեմում վերջին մի քանի տարիների եւ ներկա Հայաստանն է, նրա այսօրվա կյանքի գեղարվեստական արտացոլումը:

[illegible] ռասկերն ինքը խայտաբղետ է, խճճված, երբեմն էլ անհեթեթության աստիճան անհասկանալի: Այդպիսին է ստացվել նաեւ ներկայացումը, որտեղ փաստորեն ... [illegible] ... ասր դիտողականությամբ մեկ ըմբռնելի իրականությունից վերցնելով սույն այն ամենինչը կունենք բեմական հնչեղություն:

[illegible] բեմական առումով այն կարելի է բնորոշել «հոռետեսական կատակերգություն»: Այստեղ զարգացում ... [illegible] ... հայացքից կարծես թե ... դեր վրա-վրա ... իրողությունների մեր պարավոր երազներից եւ երազանքի վիճակից: Սակայն բեմական ամբողջ հյուսվածքն անհաջող կլինելուց հետո ... սկսում են միրոնել այն ու այլին ... անցնում են սաղմանի կառուցվածքի ծանր, դրանով ճամփորդելու մանրամասները, վերցրած կուրսի ճշգրտման, դրա ճաք տալու, իսկ ամենավերջում նաեւ խորտակվելու տեսարանները: Ողջ երեկո սաղմանի սախստակամած հիշեցնող բեմի վրա են՝ նավապետը, նրա օգնական ծովակալ Սաքոն եւ 3 նավաստիները (դերասաններ Գեորգի Ամիրաղյան, Դավիթ Բաբայան, Գրիգոր Բաղդասարյան, Արսեն Միքայելյան եւ Քրիստինե Զամինյան): «Նավային» սովորական առօրյայի մեջ ... այլաբանորեն «բացվում է» հայ կյանքի խճանկարը ... աստիճան ծիծաղելի, բայց նաեւ ողբերգականորեն դրամատիկ գույներով ու ծալքերով:

Սովորական բատրոնային ներկայացում չէ սա. իր կառուցվածքով եւ մատուցման ձեւերով այն երաժշտական շարունակություն է նույն բատրոնի մինչ այդ ներկայացված մյուս ստեղծագործությունների, որտեղ խոսքն ու երաժշտությունը, երգն ու պարը հանդես են գալիս գիրկընդխառն (երաժշտական մասն «տեղափոխում» են» Ա. Մարյանը եւ Ռ. Դումադյանի բոլոր կլիրառ եւ Ա. Աղամյանը հարվածային գործիքներ):

Ով դիտել է բատոնի գեթ մեկ ներկայացում, անպայման առնչված կլինի նրա յուրահատուկ էսթետիկային, այնքան ակնհայտ ու մյուսներից զատորոշ է այն: Նույնիսկ այս վերջին ներկայացման մեջ նախորդների նման առկա են ... եւ հնարամիտների մրցույթների անցկացման կարգին բնորոշ շատ առեր ու խաղածեւեր: Այնուհետեւ դրանք բեմական գործողության առաջընթաց ուժն ու դերասանական խաղի մատուցման հիմնական նյութական են: Մեկ խմբովին, մեկ անհատապես նրանք «դեսնում են» այսօրվա կենսական հարցերի մասին, առաջնում ... ու ... եւ ... ծանր ... ամենաբուռն խնդիրներ: Ամենատարբեր բանաձեւերից են նրանք խոսում «ես ներ մաքրվին» բատոնի գոյության իմաստից, մեր ժողովրդի բախտից, «տոլից ... Հայաստանից, նարգսիրական օգնությունից, դրա տեղ հասնել-չհասնելուց, «դայֆարդայֆարից» եւ այլն: Այնուհետեւ վարպետությամբ եւ հնարամտությամբ են ներկայացվում այս դրվագները, որ հաճախ չգիտես «լաս, թե խնդաս»:

Այնքան անմիջական է դերասանների կատակ դահլիճի հետ, որ սկզբից եւեթ Ֆեզ զգում ես այդ սաղմանի մեջ, ճանապարհորդում դրանով, մտահոգվում նրա ճակատագրով, երբ զգում ես, որ հայտնվել ես բաց օվկիանոսում անղեկ ու անապաստան: Ու որքան էլ ուժեղ եւ ինքնավստահ է նավապետը, միեւնույն է, այստեղ հնարավոր չէ անվերջ լողալ: Այդ ողջ ընթացքում հանդիսատեսի աչքի առջեւ պարզորոշ պատկերվում է մեր օրերի կյանքը վերածված մի անդուլ մղձավանջի: Իսկ ներկայացման վերջում ճաք է տալիս սաղմանն-Հայաստանը, որից դուրս առաջ փորձում են ճողոպրել իրենց նավաստիները:

Այո, խոր սովորական կամ հերթական բեմադրություն չէ սա, այլ յուրատեսակ ներկայացում-զգուշացում ֆաղաքական շատ սրափ վերլուծություններից եւ խորհրդատվական նաստաշրջաններից էլ ազգին եւ ներգործում: Հուսանք միայն, որ մեր վերջն իրականում այնքան սխուր ու անհեթեթ չի լինի (երբ այդ «վերջն» արդեն չի եկել), ինչպես բեմադրության մասնակիցներն են «գուշակում»: Չենք կարող, սակայն, չհամաձայնել ռեժիսոր Երնջակյանի հետ, թե երեւակայությունն է միայն, որ մեզ դեռ պահում է այս կյանքում: Ու ավելացնել, որ ինքնահոգ ... օգտակար օգնում են, որ երեւակայական կողմը վերջնականապես չդառնա:

ԼԵՎՈՆ ԼԱՃԻԿՅԱՆ

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ

Մեկ տարուց ավելի էր, ինչ հանդիսատեսի առջեւ գոց էին Երեւանի մետաղական կամերային բատրոնի դռները. այն վերանորոգվում էր: Ուշագրավն այն է, որ մեր օրերի համար «բանկարժեք» այս հանույթն իրենց սեփական ծեռքերով իրագործեցին իրենք՝ բատրոնի դերասանները: Ու նորացված մշակութային այս օջախը, դարձավ ավելի բարեհարմար այցելուների համար, որոնք ներկայացում դիտելուց զատ մարզադաշտ կարող են գալ այստեղ. դիտել՝ տվյալ դեպքում Վալենսին Պողոսյանի ինքնաստեղ ու դիտարժան կտավները, ապա սուրճ խմել եւ լսել ջազային երաժշտություն:

Լուրեր-Համառոտ

ՊԱԿ-Իսրայել դաշնանավորվածությունը դարձյալ կհետաձգվի

Պաղեստինյան սահմանափակ ինքնավարության մասին կայացած դաշնանավորվածության շրջանակներում իսրայելական ուժերի Գազայից ու Երիխովից դուրս բերման ժամկետը 10 օրով հետաձգվելուց հետո կրկին կհետաձգվի առնվազն 3 շաբաթով, հայտարարեցին Իսրայելում լույս տեսնող թերթերը: Մինչ դեռեւս անցնող բոլոր տեսականն հայտարարեց, թե առաջիկա չորեքշաբթի օրվա համար նախատեսված Ռաբին-Արաֆաթ տեսակցությունն առայժմ չի կայանա:

Ամերիկյան զորքը սկսեց հեռանալ Սոմալիից

Ամերիկյան բանակի 450 զինվորներ հեռացան Սոմալիից: Նրանց կհետեւեն Բելգիայի եւ այլ երկրների դաշնակից ուժերի հեռացումը: Ինչ վերաբերում է ամերիկյան շուրջ 8 հազարանոց զորամիավորման մնացյալ մասին, ապա Սոմալիից դրա դուրսբերումը կավարտվի մինչեւ մարտի վերջը:

Ալժիրի ընդդիմադիրները դաշնաններ են դնում

Ալժիրի «Իսլամական փրկության ճակատ» արմատական ընդդիմության ղեկավարներից մեկը Բոննում հայտարարեց, թե երկրի իշխանությունների հետ հաշտեցման միջոցառումների մասին կխոսվի միայն այն դեպքում, երբ նրանք ընդունեն հետեւյալ 3 դաշնաններ՝ քաղաքական բոլոր բանտարկյալների ազատ արձակում, 2 տարի առաջ կայացած խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքների ճանաչում, արտակարգ դրության մասին որոշման չեղյալ հայտարարում:

Ռուսաստանում դոլարի կուրսն անփոփոխ էր

Դեկտեմբերի 16-ին Մոսկվայի միջբանկային արժութային բորսայում դոլարի կուրսը նախորդ օրվա համեմատ մի քիչ բարձրացավ եւ կազմեց մեկ դոլարի համար 1247 ռուբ. ... Մինչդեռ վաճառքի ծավալները դարձել են 12 մլն. 200 հազարով: Նախնական դրամաշրջանը եղել է 116 մլն. 650 հազ. դոլար, իսկ նախնական առաջարկը 117 մլն. 600 հազ.: Սակարկություններին մասնակցում էին 72 բանկ:

Սնարֆ

Ռուսաստանում մեծացել է ինֆարկտների վտանգը

Մոսկվայում ընթացող առողջապահական գիտաժողովի մասնակիցները նշեցին, որ Ռուսաստանի բնակչության 1/3-ը կարիք ունի այնտեղի դեղամիջոցների, որոնք օգտակար են խոլեստերինի պակասությունը, այլապես նրանց սպառնում է ինֆարկտ եւ վաղաժամ մահ: «Ֆինանսների նախարարության աշխատակիցների 37 տոկոսը, որոնց ես համոզում եմ արտասահմանից ձեռք բերել մեզ թանկ բայց շատ անհրաժեշտ դեղամիջոցները, իրենք են գտնվում ինֆարկտի ճանապարհին: Այդպիսին են մեր հետազոտությունների արդյունքները: Համոզված եմ, որ կառավարության անդամները խոլեստերինի ... չեն անցել եւ այդ պատճառով են ծծծղում հարցի լուծումը», հայտնեց փորձարարական սրտաբանության ինստիտուտի տնօրեն, ակադեմիկոս Վլադիմիր Սմիռնովը: Այդ դեղերը թանկ արժեն, թե մեզանում ... պե ... ստեղծում:

Սնարֆ

Շիմոն Պերեսի հարցազրույցը

Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսը ֆրանսիական «Կրուա» թերթին տված հարցազրույցում հայտնեց, որ դեկտեմբերի 30-ին Երուսաղեմում ստորագրվելու է Իսրայելի եւ Վատիկանի համաձայնագիր, որը կարգավորելու է կաթոլիկ եկեղեցու հաստատությունների իրավունքները Իսրայելում եւ գրավյալ տարածքներում: Նա առաջիկա համաձայնագիրը չափազանց կարեւոր համարեց պատմական, հոգեւոր եւ քաղաքական առումներով: «Առաջին անգամ տեղի է ունենում կաթոլիկ եւ հուդայական աշխարհների բացահայտ դիվանագիտական մերձեցում», ընդգծեց Պերեսը:

ԱՐՍԵՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ ՏԱՍՍ

«Ալմա մատեր»՝ բիզնեսի եւ մշակույթի կոոպերացիա

Նոեմբերի 10-ին ... Հայաստանի ... գեղարվեստական ղեկավար Տիգրան Լեւոնյանի ... ղեկավարությամբ հայաստանյան 9 մեծ եւ ... մեծ ձեռնարկություն մեծ շուքով ու հանդիսավորությամբ նշեցին իրենց միավորման «Ալմա մատեր» կոոպերացիայի ... Բացի բանկային համակարգից, «Մեկուրի» ձեռնարկությունից, «Նիկա» ընկերությունից, նրա շրջանակներում կգործեն նաեւ «Լուսլիր» եւ «Բուալո» թերթերը, ... (հեռուստա կինոյի) եւ ... այլ օղակներ:

... վկայում է «Ալմա մատեր»-ի ... խորհրդի նախագահ ... Այվազյանը, կոոպերացիայի ստեղծման հիմնական ... ոչ թե ֆինանսական ... է, այլ բիզնեսի միջավայրի ... Մեր թղթակցի հետ զրույցում ... համագործակցության դաստիարակության ... ֆինանսական վարչության ... Արթուր Մկրտչյանը հույս հայտնեց, որ նորաստեղծ «Ալմա մատեր»-ի ... հետ ... չի ունենա:

... «Մերկուրին» ֆինանսավորում է կինոբեմադրիչ Սարգիս Պետրոսյանի Արցախում նկարահանվող լիամետրաժ ֆիլմը (օպերատոր Վրեժ Պետրոսյան): Այդ առիթով ՀՀ արտգործնախարարության ... կինոբեմադրիչ Հարություն Խաչատրյանը հայտնեց, որ ... է կոոպերացիայի աջակցությամբ երեւանում համաշխարհային ֆիլմերի փառատոն-շուկա կազմակերպելու գործում, որը կներկայացնի թե արեւելյան, թե արեւմտյան կինեմատոգրաֆներ: Նրա կարծիքով, նման փառատոն-շուկան հնարավորություն կտա տարեկան ներմուծել երկիր եւ ... բարձր ... փառատոնից: Նախնական դրամաշրջանը ... գումարը նա սահմանեց մոտ 50 հազար դոլար՝ ... փառատոնն ... կարողանա ... իր ծախսերը:

Ռ. Խ.

Նախ՝ Յանգը բողոքեց Կանրիկոտ ռեկի 3 ձայնասկավառակներ, որոնք յուրատեսակ շարունակությունն էին նրա դասական դարձած «Harvest» ալբոմի: Առաջ նախանշանակը հայտնվեց բեմում, առանձնապես հուզիչ էր նրա եղբայր եւ ընկեր Բոբ Դիլանի ստեղծագործության 30-ամյա հոբելյանին նվիրված համերգում: Նա կատարեց «Keep On Rochin, in Free World» կոմպոզիցիան: Ֆերմերների օգնության համար կազմակերպված համերգում երգիչն իր զայրույթը հայտնեց կառավարությանը, որը նրա կարծիքով, չի օգնում ընտանեկան ֆերմաներին: Իսկ վերջերս ամերիկյան իր շրջագայությունները «Booker T and the MGs» լեգենդար խմբի նվագակցությամբ, որը եղել էր ոճավոր ոիթմ-ընդ-բլյուզ ոճով:

«Արդեն համոզ դար ես դայֆառում եմ իմ ուզածն անելու իրավունքի համար, ասում է նա: Այդ ողջ ընթացքում ես ձգտում եմ պահպանել անհատականությունս: Մինչդեռ ձայնագրող ֆիրմաներից յուրաքանչյուրը բելադրում է իր պայմանները»: Այդ պատճառով Յանգը հեռացավ «Ջեֆֆեն» ֆիրմայից եւ վերադարձավ «Ռոուզեր բրադերս», որտեղից սկսել է իր կարիերան: Այստեղ էր թողարկել դասական դարձած իր այնպիսի ալբոմներ, ինչպես «Ազատություն», «Փառքը ... » եւ այլն: «Վերջինիս մեջ, խոստովանում է Յանգը, ես հասել եմ հնարավորությունների սահմանին: Ժամանակը փոխարկվում էր, մղեցնում էր Պարսից ծոցի պատերազմը, եւ ես ձգտում էի երաժշտությամբ արտահայտել այն խառնվը, որ համակել էր մեզ այդ օրերին: Ես ձգտում էի անհավասարելի եռանդով՝ ձգտելով հնարավորին չափ շատ հնչյուններ կորզել կիթառից»:

Դրան հաջորդեցին Յանգի խորհրդած ավելի մեղմ եւ հանգիստ երգերը, որոնք նա կատարում էր արդեն ակուստիկ կիթառով: Հետաքրքիր նրա «Մարդու պատերազմը» («War of Man») կոմպոզիցիան, որում իր մեկնաբանություններն էր տալիս ժամանակակից կյանքի առաջադրած խնդիրներին, նորից ի նայում մի շարք հարցերի, որոնք նրան հուզում

Նեյլ Յանգ. «Մենք ձգտում էինք իդեալական հասարակության»

Հանելուկային այս ռոք-աստղը դեռ 60-ականներին հայտնի ու ժողովրդական էր ամերիկյան դոր-երաժշտության մեջ: Անցնող տարում եւս նա ակտիվորեն մասնակցեց երաժշտական կյանքի ամենատարբեր միջոցառումների:

զում էին 60-ականներին: «Այն ժամանակ մենք ձգտում էինք իդեալական հասարակության, ակնկալում գիտակցության ավելի բարձր մակարդակ, պատմում է երգիչը: Միակ բանը, որ միավորում է բոլոր մարդկանց, վախն է կյանքի շարունակության համար: Դեռ ինչքա՞ն կզոյատեւի մեր մոլորակը, եթե մենք այսպես անխնա աղտոտենք մեր շրջակա միջավայրը: Չեռնոբիլի վթարը ծնեց անհավելի արհավիրքներ:

Մենք ի՞նչ կանենք առանց երկիր մոլորակի»: Ու երգում է Նեյլ Յանգը, երգում նոր թե իր, թե ունկնդիրների համար անսովոր եղանակով, բոլորովին տարբեր հարդ-ռոքի իր ինքնահատուկ ոճից:

«Դրանից շատերը կարող են հիասթափվել, ասաց նա: Բայց անխուսափելի երկրդադրութները կընդունեն բոլոր փոփոխությունները եւ կհասկանան ինձ: Երկար տարիների ընթացքում գոյատեւելու համար հարկ է փոփոխվել: Դա շատ հեշտ է: Սկզբում փոխեցի եւ լույսերի ծրագիր: Անում էի այն, ինչ ինձ դուր էր գալիս: Շրջագայությունս ավարտին ես նույնիսկ ծրագիր չունեի: ... ինչ ասաց վում էր Լսորտմնտով»:

Յանգի նոր կոմպոզիցիաներից էր «The Needle and the Damage Done» հիմնը՝ ուղղված թմրամոլների դեմ: Այս կապակցությամբ նա ընդգծեց՝ ասում է. «Սա պատմություն չէ միայն հայտնի կիթառահար Դենի Ուիթենի մասին, որ մահացավ թմրանյութի շատ օգտագործումից, այլ բոլոր նրանց՝ Ջիմի Հենդրիքս, Ջենիս Ջոպլին եւ ուրիշներ, ում առողջությունը խախտվել է այդ պատճառով»:

«Հիպիի երազանքը»՝ («Hippie Dream») երգում Յանգն արծարծում է նույն թեման: Կոմպոզիցիան պատմում է երգչի ամենամոտ մարդկանցից մեկի՝ Դեյվիդ Քրոսբիի դեմ կոկաինին ունեցած հակումի մասին: «Սա մռայլ երգ է, բայց արտացոլում է մեր իրականությունը, ասում է Յանգը: Ես տեսել եմ մարդկանց, ովքեր այն աստիճանի էին տարված թմրադեղերով, որ պատրաստ էին մեռնել եւ ուզում էին մեռնել: Նրանք հրաժարվում էին ամեն ինչից եւ նրանց մնում էին միայն իրենց գեղեցիկ երազները»:

Յանգը 60-ականների ամերիկյան սերնդի մյուս ներկայացուցիչների նման հաշտվեց այն մտքի հետ, որ իրենց պատկերացումները բյուր դուրս եկան: «Այնուամենայնիվ, իմ վերաբերմունքը դեպի այն ժամանակները չի փոխվել, ասում է Նեյլ Յանգը: Տարբերությունն այն է, թե ինչ էինք ուզում մենք, եւ իրականում ինչ ստացվեց: Սա է ինձ անհանգստացնում: Գործնականում ոչ մեկին չի հաջողվում հասնել նրան, ինչի նա ձգտում է»:

Պատրաստեց
ԼԵՎՈՆ ԼԱՃԻԿՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

«Հյուսիսային տարածքների» հարցով Քլինթոնը ճապոնիայի կողմ

Հունվարին Մոսկվա կատարելիք այցի ընթացքում Բիլ Քլինթոնը մտադիր չէ հանդես գալ որեւէ մեծ նախաձեռնությամբ, որն ուղղված կլինէր ռուս-ճապոնական տարածքային վեճի լուծմանը: Ինչպես Վաշինգտոնից հաղորդում է Կիոդո Ցուսին գործակալությունը, այդ մասին հայտարարել է ամերիկացի մի բարձրաստիճան ներկայացուցիչ, որը խնդրել է չնշել իր անունը: Ընդգծելով, որ այսպես կոչված «Հյուսիսային տարածքների» հարցի քննարկումը սկզբունքորեն մտցված է ռուս-ամերիկյան գագաթաժողովի նախնական օրակարգում, նա հայտարարել է, որ Վաշինգտոնն այդ խնդրի առթիվ «պաշտպանում է ճապոնիայի դիրքորոշումը», սակայն «փորձում է դրա լուծմանը նպաստել ծայրաստիճան համեստ կերպով», խուսափելով եռանդուն միջամտությունից: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Կիմ Են Սամը վստահ է իր եւ ամերիկացիների վրա

«Հարավային Կորեան եւ ԱՄՆ-ը կարող են բավարար չափով դիմակայել Փհենյանի բոլոր սադրանքներին», Սեուլում գործակալությանը տված հարցազրույցում հայտարարեց Կորեայի Հանրապետության նախագահ Կիմ Են Սամը: Նրա խոսքերով, ինքը հավատում է հնարավոր ագրեսիան հետ մղելու իր երկրի զինված ուժերի եւ Ամերիկա-հարավկորեական համակարգի ընդունակությանը: Անդրադառնալով միջուկային զենք ստեղծելու ԿԺԴՀ-ի ենթադրյալ փորձերի առաջացրած երկյուղներին, նախագահն ընդգծեց. «Թեեւ Հյուսիսային Կորեան միջուկային ծրագրերը համարում է իր գոյության պահպանման միջոց, իրականում դրանք հանգեցնում են ինքնաոչնչացման: Իր դժվարություններին Փհենյանը կարող է վերջ դնել միջուկային զենքի ծրագրերից հրաժարվելու միջոցով»: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ԱՄՆ. Անգամ ռուսներին հայտնի չէ, թե ինչ կլինի

ԱՄՆ-ի պետական դեպարտամենտի պաշտոնական ներկայացուցիչ Մ. Մաքքերին բրիֆինգում հայտարարեց, որ ԱՄՆ-ը եվրոպական դաշնակիցների հետ համատեղ ջանքեր է ձեռնարկում պարզելու, թե ինչպիսին կլինի Ռուսաստանի նոր խորհրդարանի քաղաքական կառուցվածքը, ինչպիսի կոալիցիա կարող է կազմվել Դումայում կուսակցական մեծամասնություն ապահովելու նպատակով: «Բայց ինձ թվում է, որ սկզբում պահին ոչ ոք, այդ թվում ռուսները, հստակորեն չի պատկերացնում, թե ինչ տեղի կունենա: Թվում է, թե Ռուսաստանի ընտրությունների արդյունքներն իրոք արթնացրել են բարեփոխականներին, եւ նրանք կգնեն առավել ներդաշնակ կերպով», — ասաց նա: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Ներգաղթի վերահսկողություն Ռուսաստանում

Հինգշաբթի օրը Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինն ստորագրեց հրամանագիր, որով ներգաղթի վերահսկողություն է հաստատվում երկրի պետական սահմանում: Դրա իրականացումը դրվում է Ռուսաստանի ներգաղթի դաշնակցային ծառայության մարմինների վրա: Ծառայությունը կվերահսկի օտարերկրյա քաղաքացիների եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց, ապաստան փնտրողների, տարանցիկ ուղեւորների մուտքը Ռուսաստանի տարածք, կորոշի նրանց ինքնությունը եւ հաշվառում կկատարի: Ներգաղթի վերահսկողության միջոցով նախատեսվում է միջոցառումներ իրականացնել չվերահսկվող ներգաղթը կանխելու եւ օրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերում ու կարգով օտարերկրացիների արտաքսումը կազմակերպելու նպատակով: Ներգաղթի ծառայությանը հանձնարարվում է քննության առնել Ռուսաստան եկող օտարերկրյա քաղաքացիների եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց միջնորդությունները ապաստանի հասկացման վերաբերյալ: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՏԱՐՎԵՑ, ՄԵԿՆԱՐԿԸ ՀՈՒՆԻՍԻ 17-ԻՆ

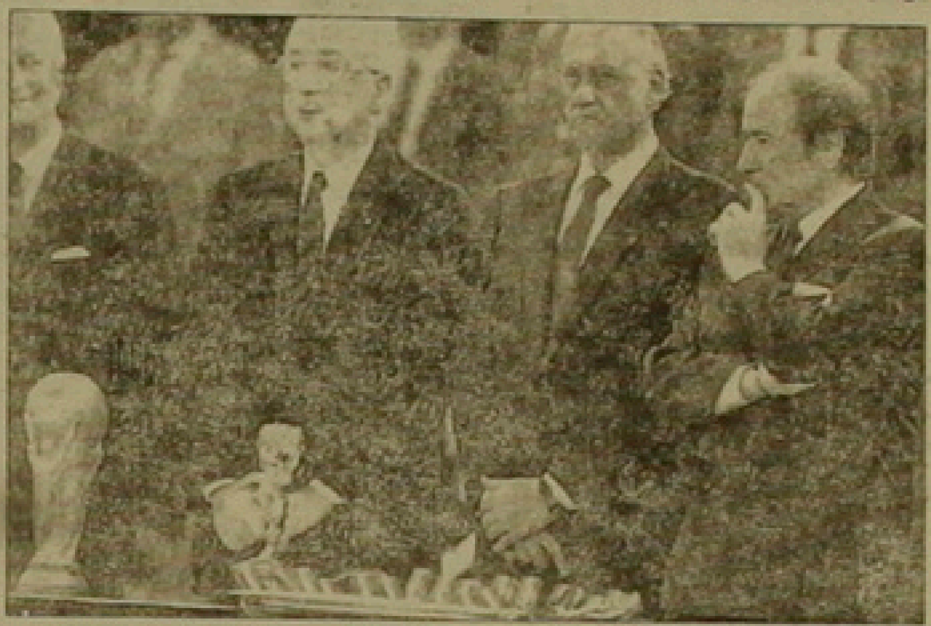

Դեկտեմբերի 19-ին ողջ ֆուտբոլային աշխարհի ուշադրությունը սեւեռված էր ամերիկյան Լաս Վեգաս քաղաքին, որտեղ անցկացվում էր աշխարհի գավաթի 15-րդ խաղարկության եզրափակիչ փուլի վիճակահանությունը:

Տեղի «Քոնվենշն սենթր» սրահը, որտեղ ընթանում էր վիճակահանությունը, մեծ թվով հանդիսականներ էր հավաքել: Բացի այդ վիճակահանության հանդիսավոր արարողությունը ուղիղ հեռարձակվում էր բոլոր մայրցամաքներ: Այն հեռարձակվում ունեին դիտելու 3,2 միլիարդ մարդ:

Վիճակահանության ծրագիրը հարուստ եւ բազմազան էր: Մեծահամբավ հյուրերի թվում էին նախկինում նշանավոր ֆուտբոլիստներ Էյսեբիոն, Բոբի Չարլտոնը, Միշել Պլատինին, Ֆրանց Բեկենբաուերը, ինչպես նաեւ Մարկո վան Բաստենը, Ռոժե Միլլան, Տոնի Վիոլան, պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի աշխարհի չեմպիոն Էվանդեր Հոլիֆիլդը եւ ուրիշներ, որոնք անմիջական մասնակցություն ունեցան վիճակահանությանը:

Նախքան վիճակահանությունն աշխարհի նախորդ առաջնության հաղթող Գերմանիայի ներկայացուցիչը հանդիսավորությամբ ՖԻՖԱ-ի նախագահ Ժոաո Ավելանժին հանձնեց Աշխարհի գավաթը, որն իր հերթին այն հանձնեց «Աշխարհի գավաթ-94» կազմկոմիտեի նախագահ Ալան Ռոտենբերգին:

Այնուհետեւ ՖԻՖԱ-ի նախագահ Ավելանժը եւ անցյալ տարվա աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստ Մարկո վան Բաստենը հրապարակեցին ՖԻՖԱ-ի հարցման արդյունքներով այս տարվա աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստի անունը: Դա Իտալիայի հավաքականի եւ «Յուվենտուսի» խաղացող Ռոբերտո Բաջջոն է, որը հավաքել էր 152 միավոր: Հարցմանը մասնակցած 71 երկրների ազգային հավաքականների մարզիչներից 25-ը նրան ճանաչել են առաջինը, 8-ը՝ երկրորդը եւ 3-ը՝ երրորդը: Երկրորդ տեղում բրազիլացի Ռոմարիոն է՝ 84 միավոր (9 առաջին, 11 երկրորդ, 6 երրորդ): 58 միավորով երրորդ տեղում է հոլանդացի Դեննիս Բերգկամպը (5, 9, 6):

27 ամյա Ռոբերտո Բաջջոյին պատվավոր մրցանակը հանձնեց Իտալիայի հավաքականի նախկին մարզիչ Էնցո Բեարզոտը: (Հանձնման արարողությունը կայացավ Հռոմում): Հիշեցնենք, որ 1982 թ. նրա գլխավորությամբ Իտալիայի հավաքականը դարձել էր աշխարհի չեմպիոն:

Այդ բանից հետո սկսվեց բուն վիճակահանության արարողությունը, որը անցկացնում էր ՖԻՖԱ-ի գլխավոր քարտուղար Ժոզեֆ Բլատերը:

Վիճակահանությանը մասնակցում էին ընտրական փուլը հաջողությամբ հաղթահարած 22 երկրների հավաքականներ, ներկա խաղարկության ընտրական փուլին մասնակցում էին ռեկորդային թվով երկրներ 143, որոնք ընդամենը անցկացրել են 510 հանդիպում, եւ առաջնության կազմակերպիչ ԱՄՆ-ի ու աշխարհի չեմպիոն Գերմանիայի հավաքականները:

24 հավաքականները արհեստականորեն, ըստ աշխարհագրական դիրքի, բաժանվել էին 4 խմբի, յուրաքանչյուրում վեցական թիմ:

• Առաջին խմբում ընդգրկվել էին ԱՄՆ-ի (մրցաշարի կազմակերպիչ), Գերմանիայի (աշխարհի չեմպիոն) եւ վերջին երեք առաջնություններում լավագույն արդյունք ցույց տված Արգենտինայի, Իտալիայի, Բրազիլիայի եւ Բելգիայի հավաքականները: Երկրորդ խումբ՝ Կամերուն, Մարոկկո, Նիգերիա, Կոլումբիա, Բոլիվիա, Մեքսիկա: Երրորդ խումբ՝ Իսպանիա, Ռուսաստան, Իռլանդիա, Ռումինիա, Հոլանդիա, Բուլղարիա: Չորրորդ խումբ՝ Սաուդյան Արաբիա, Հարավային Կորեա, Նորվեգիա, Շվեդիա, Հունաստան, Շվեյցարիա:

Այս հավաքականները, ըստ վիճակահանության, ընդգրկվեցին 6 ենթախմբերում, որտեղ յուրաքանչյուր խմբի առաջին երկու տեղ զբաղեցրած թիմերը եւ խմբերում երրորդ տեղ գրաված 6 թիմերից լավագույն արդյունք ցույց տված 4 թիմերը կկազմեն 1/8 եզրափակիչ զույգերը:

Վճակահանության արդյունքները.

A խումբ

1. ԱՄՆ
2. Շվեյցարիա
3. Կոլումբիա
4. Ռումինիա

B խումբ

1. Բրազիլիա
2. Ռուսաստան
3. Կամերուն
4. Շվեդիա

C խումբ

1. Գերմանիա
2. Բոլիվիա
3. Իսպանիա
4. Հարավային Կորեա

D խումբ

1. Արգենտինա
2. Հունաստան
3. Նիգերիա
4. Բուլղարիա

E խումբ

1. Իտալիա
2. Իռլանդիա
3. Նորվեգիա
4. Մեքսիկա

F խումբ

1. Բելգիա
2. Մարոկկո
3. Հոլանդիա
4. Սաուդյան Արաբիա

Խաղերը անցկացվելու են 1994 թվականի հունիսի 17-ից հուլիսի 17-ը Մ. Նահանգների 9 քաղաքներում՝ Բոստոն, Լոս Անջելես, Դալլաս, Օռլանդո, Դետրոյտ, Չիկագո, Նյու Յորք, Սան Ֆրանցիսկո եւ Վաշինգտոն:

Առաջինը խաղադաշտ կմտնեն C խմբում ընդգրկված նախորդ առաջնության հաղթող Գերմանիայի եւ Բոլիվիայի հավաքականները (17. 06. 94 թ., Չիկագո):

Աշխարհի գավաթի ներկա խաղարկությունում, ի տարբերություն նախորդների, կկիրառվի միավորների նոր հաշվարկ: Յուրաքանչյուր հաղթանակի համար թիմերին կշնորհվի 3 միավոր:

Ավելացել է նաեւ ՖԻՖԱ-ի մրցանակների թիվը: Նախկինում խաղարկվող «Ոսկե գնդակ» լավագույն խաղացողի եւ «Ոսկե խաղակոշիկ» լավագույն ռմբարկուի համար մրցանակներին ավելացել է եւս երեքը՝ Լեւ Յաշինի անվան մրցանակ լավագույն դարպասապահի համար, «Ամենագեղեցիկ գոլի» մրցանակ եւ «Դիտարժան խաղի» մրցանակ, որը կշնորհվի ամենադիտարժան խաղ ցույց տվող թիմին:

Վերջում մի ուրախալի նորություն: ՖԻՖԱ-ն Լաս Վեգասում կայացած իր հերթական նիստում, որպես լիիրավ անդամների, իր շարքերն է ընդունել 11 երկրների ազգային ֆեդերացիաներ, որոնցից 7-ը նախկին Խորհրդային Միության նորանկախ հանրապետություններն են: Նրանց թվում է նաեւ Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան:

ԱՇՈՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Աշխարհի գավաթ-94

Ներկայացնում ենք մասնակիցներին

ՀՈԼԱՆԴԻԱ

Տարածությունը 41 548 քառ. կմ
Բնակչությունը 14 530 000
Մայրաքաղաքը Ամստերդամ
Ֆեդերացիան հիմնադրվել է 1889 թ.
Միջազգային Ֆեդերացիայի անդամ է 1904 թ.
Ֆուտբոլով զբաղվում է 965 300 մարդ
Ակումբների թիվը 7 079
Աշխարհի առաջնություններին մասնակցել է 5 անգամ (20 խաղ, 8 հաղթանակ, 6 ոչ-ոքի, 6 պարտություն, գնդակները 35-23):
Լավագույն ելույթը 2-րդ տեղ 1974 թ. (եզրափակիչում 1-2 հաշվով զիջել է Գերմանիայի հավաքականին) եւ 1978 թ. (եզրափակիչում 1-3 հաշվով զիջել է Արգենտինայի հավաքականին):
Աշխարհի 15-րդ առաջնության ընտրական փուլում ընդգրկված էր եվրոպական 2-րդ խմբում, որտեղ մրցակիցներն էին Նորվեգիայի, Անգլիայի, Լեհաստանի, Թուրքիայի եւ Սան Մարինոյի հավաքականները:

Արձանագրել է հետեւյալ արդյունքները.

Հոլանդիա-Լեհաստան	2:2, 3:1
Հոլանդիա-Թուրքիա	3:1, 3:1
Հոլանդիա-Սան Մարինո	6:0, 7:0
Հոլանդիա-Նորվեգիա	0:0, 1:2
Հոլանդիա-Անգլիա	2:0, 2:2

Եվրոպական 2-րդ ընտրական խմբի ամփոփիչ աղյուսակը

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Նորվեգիա	16	10	7	2	1	25-5
2. Հոլանդիա	15	10	6	3	1	29-9
3. Անգլիա	13	10	5	3	2	26-9
4. Լեհաստան	8	10	3	2	5	10-15
5. Թուրքիա	7	10	3	1	6	11-19
6. Սան Մարինո	1	10	0	1	9	2-46

Հավաքականի ավագ մարզիչն է Դիկ Ադվոկաատը (Հոլանդիա): Հավաքականի կազմը.

դարպասապահներ

Դե Գոյե, Մենզո

պաշտպաններ

Դե Վոլֆ, վան Գոբբել, Ֆ. Դե Բուր, Ռ. Կուման, Բլինդ

կիսապաշտպաններ

Վինկել, Յոնկ, Է. Կուման, Ռայկարդ, Վաուտերս, Գուլլիտ, Վինտեր

հարձակվողներ

Բերգկամպ, Ռոյման, Օվերմարս, Ռ. Դե Բուր, վան Վոսսեն, վան Բաստեն, Բլինկեր Ռոյ

Ֆուտբոլային անսահման սեր: Արգենտինացի ֆուտբոլասեր մի օդաչու մոտիկից տեսնելու համար աշխարհի առաջնության Արգենտինա-Կոլումբիա ընտրական կարեւոր խաղը, 157 ուղեւորներով իր վարած ինքնաթիռով որոշեց անցնել դաշտից 100 մ բարձրությամբ: Բուենոս Այրեսում տեղի ունեցած այդ հանդիպմանը ներկա էր 53 հազար հանդիսական:

Բայց բուտով Արգենտինայի ավիացիոն վարչությունը հետ վերցրեց օդաչու ժոզե Ղեմարկոյի ինքնաթիռ վարելու փաստաթղթերը, նրան զրկելով այդ իրավունքից: Սերը ֆուտբոլի նկատմամբ իրոք սահման չունի Հարավային Ամերիկայում: Բայց միջազգային ավիացիոն օրենքները չունեն ու սահման ունեն: Այս օրենքները չհարգողները «խաղից դուրս» են մնում:

Կրուիֆը սպառնում է: «Բարսելոնի» գլխավոր մարզիչ, հոլանդացի նախկին համաշխարհային խաղացող Յոհան Կրուիֆն արգելել է իր թիմի ֆուտբոլիստներին մասնակցել իսպանական հեռուստատեսությամբ ամեն շաբաթ տրվելիք հարցազրույցներին: «Բարսելոնի» օրացույցը շատ ծանր է եւ ոչ մարզական գործերը մի կողմ պետք է թողնվեն: Ֆուտբոլիստները պրոֆեսիոնալ են եւ պարտավոր են կատարել միայն իրենց հիմնական գործը, հայտարարել է Կրուիֆը:

Ֆուտբոլասերների կանանց համար հատուկ ռեստորան: Ֆրանսիայի Արվիլ քաղաքի մի ռեստորանատեր հանդես եկավ հետաքրքիր նախաձեռնությամբ: Եվրոպայի ակումբային մրցաշարերի հանդիպումների օրերին նա ճեղ ընթրիք է կազմակերպում ֆուտբոլասերների կանանց համար: Տղամարդիկ այդ օրերին որպես օրենք ամբողջ գիշերներն անցկացնում են հեռուստացույցների մոտ, իսկ կանայք զրկվում են նման իրավիճակից եւ հնարավորություն չեն ունենում դիտելու իրենց սիրած հաղորդաշարերը, ինչպես «Դալլաս», կամ «Դինաստի» ամերիկյան ֆիլմերը:

Ֆուտբոլասերների կանայք հաճույքով են հաճախում այդ ռեստորանը, իսկ ամուսիններն իջնում են հեռուստացույց:

Կասարինա Վիտտը վերադառնում է: Ձմեռային օլիմպիադաների կրկնակի չեմպիոնուհի, գեղասահորդուհի Կատարինա Վիտտը (Միացյալ Գերմանիա), որը մի քանի տարի է, ինչ հեռացել է մեծ սպորտից, կրկին վերսկսել է իր մարզումները:

Վիտտը հայտարարել է, որ ուզում է մասնակցել 1994 թ. փետրվարին Լիլեհամերում (Նորվեգիա) կայանալիք ձմեռային օլիմպիական խաղերին:

Բայց դրա համար Կատարինա Վիտտը Գերմանիայի առաջնությունում նախ պետք է գրավի առնվազն 3-րդ տեղը:

118 մ ջրի տակ: Միլան քաղաքի բնակիչ 27-ամյա Ումբերտո Պելիզարին առանց օդային պաշարի սուզվեց 118 մ խորությամբ եւ 2 րոպե 46 վրկ անց ջրի երեսը ելավ, ծեծին բռնած կառույցի մի կտոր, որ միջոցառման կազմակերպիչները նախապես տեղադրել էին 118 մ խորությամբ:

Օրերից մի օր մարդը պետք կարողանա իջնել մինչեւ 150 մ խորություն ունեցող ջրի հատակը», հայտարարել է Ումբերտո Պելիզարին: Այդ մարդը հավանաբար հենց ինքը լինի:

Դա մարդկային մի նոր նվաճում կլինի:

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

KILIKIA

«ԿԻԼԻԿԻԱ» կոնցեռնի մշակութային կենտրոնը կազմակերպում է զոհված ֆիդայիների երեխաների համար Ամանորի տոնահանդես, որը տեղի կունենա «ՄԵՏՐՈ» թատրոնում դեկտեմբերի 30-ին եւ հունվարի 2-ին ժամը 13.00, 14.30, 16.00 եւ 17.30-ին:

Տոմսերը կարելի է ստանալ «Անի» հյուրանոցի թիվ 730 սենյակում դեկտեմբերի 20-ից 24-ը ամեն օր ժամը 11.00 մինչեւ 16.00 (բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից):

Սպասում ենք ձեզ, սիրելի մանուկներ

Շնորհավոր Նոր տարի

«ԿԻԼԻԿԻԱ» ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վարձով է տրվում երեք սենյականոց բարեկարգ բնակարան Խաղաղ կենտրոնում, Նալբանդյան փողոցում:
Վարձը՝ տարադրամով:
Տեղեկությունների համար զանգահարել 52.24.17:

ՈՍԿԵ ԱՍՏՂ
ԳՐԱՎԱՏՈՒՆ
★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
«ՈՍԿԵ ԱՍՏՂ» ԳՐԱՎԱՏՈՒՆԸ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է ԱՎԱՆԴՆԵՐ ԵՎ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄ ՎԱՐԿԵՐ ԴՐԱՄՈՎ

3 ամիս 70%
6 ամիս 180%
12 ամիս 500%
★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Մեր հասցեն «Անի» հյուրանոց 511 սենյակ
«ԷՐԵԲՈՒՆԻ-2» հյուրանոց 420 սենյակ
Հեռ. 594-511

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄՆԱՑԱԿ
լուսանկարչական գործակալությունը հայտարարում է բարձրաճաշակ մրցույթ ռուսերենից անգլերեն:
Տեղեկությունների համար դիմել 52.20.72, 52.20.34
Հասցեն Երեւան, Խանջյան 28

Սիրելի հայրենակիցներ
ՏԵՀՀԽ-ի

1. Արտասահմանյան եւ ներքին տուրիզմի վարչությունը Ձեզ առաջարկում է անցկացնել Ծննդյան օրերը Ծաղկաձորում: Դուք մասնակից կլինեք Ծննդյան օրերի կապակցությամբ կազմակերպված ձոխ ճաշկերույթին, որտեղ Ձեզ սպասում են հաճելի անակնկալներ:
Ուղեւորությունը կկայանա դեկտեմբերի 25-ից հունվարի 8-ը 1994 թ.:

2. Երեւան-Պլովդիվ-Երեւան ուղիղ չվերթով:
Դեկտեմբերի 28-ին, հունվարի 11-ին 1994 եւ յուրաքանչյուր 14 օրը մեկ:

Հասցեն. «ԷՐԵԲՈՒՆԻ» հյուրանոց 3-րդ հարկ, 22,27,28 սենյակներ:
Հեռ. 56.04.80, 56.06.35, 58.76.26

NORINVEST
Investment Financial Company
14 Abovian Str. Republic of Armenia

Հարգելի հաճախորդներ
NORINVEST
Ինվեստիցիոն-ֆինանսային ընկերությունը

առաջարկում է իր փոխատուներին նոր նախագծեր
ԱՐՏՈՆՅԱԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ.
- ռեինվեստիցիաներ՝ հայկական դրամը վերահաշվարկելով ամերիկյան դոլլարի կենտրոնական բանկի կուրսով
- ինվեստիցիաներ՝ հայկական դրամը վերահաշվարկելով ամերիկյան դոլլարի շուկայականից զգալիորեն ցածր կուրսով
Դուք նաեւ կարող եք մասնակից դառնալ.
- հայկական դրամով կարճաժամկետ ինվեստիցիոն նախագծերի (արտոնյալ հավելավճարով)
- ինվեստիցիոն տարադրամային նախագծերի

Ձեզ սպասում են նաեւ ՇԱՀՈՒՄՆԵՐ (հայկական դրամով եւ տարադրամով) NORINVEST-ի ամենամյա խաղարկությունում

Ինչպես միշտ մանրամասնությունների Դուք կարող եք ծանոթանալ Աբովյան 14, 100 սենյակ հասցեով:
Հեռախոս՝ 561931

ՁԵՐ ՀԱՋՈՂՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԿԸ

INKO

INKO բաժնետիրական բանկը առաջարկում է իր հաճախորդներին

- Ռուբլային եւ արտարժութային հաշիվների անվճար բացում:
- Հաշվարկային սպասարկում հայկական ռուբլիներով եւ արտարժույթով:
- Կանխիկ տարադրամի փոխանակում շահավետ կուրսով:
- Հաճախորդների պատվերով ելք դեպի Երեւանի, Կիեւի, Մոսկվայի վալյուտային բորսաներ:
- Անկանխիկ տարադրամի ազատ փոխարկում:
- Արագ դրամական փոխանցումներ Ռուսաստանից եւ Ուկրաինայից Հայաստան:
- Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ռուսական ռուբլով գործողության ծախսերի վճարում Մոսկվայում:

Հասցեն. «INKO» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղ 375010, Երեւան, Վաղարշապատի (?) արխիվի 2/8, հեռ. 560751, ֆաքս. 563725, տարադրամի փոխանակման համար զանգահարել 565974

Ուկրաինայի միջուկային օբյեկտների վիճակը

Կիեւում մամուլի համար հայտարարություն է հրապարակվել Ուկրաինայի տարածքում միջուկային օբյեկտների վիճակի վերաբերյալ: Այդ փաստաթուղթն ընդունվել է ռազմավարական հրթիռային զորքերի զորամասերում եւ օբյեկտներում Ուկրաինայի պաշտպանության նախարար Վ. Ռադեցկու եւ միջուկային զենքի վիճակի համար պատասխանատու մյուս պաշտոնատար անձանց շրջագայության արդյունքների հիման վրա: Ուկրաինայի նախագահի հանձնարարությամբ նրանք այցելել են միջուկային այն մարտագլխիկների ժամանակավոր պահպանման պահեստներ, որոնք մարտական հերթապահությունից հանվել եւ հրթիռներից անջատվել են վիճակի անաչառ գնահատման համար: Հայտարարության մեջ հավաստվում է, որ Ուկրաինայում հրթիռային օբյեկտների վիճակը բավարար է. լրացուցիչ միջոցներ են ձեռնարկվում միջուկային մարտագլխիկների պահպանությունն ուժեղացնելու, ռազմավարական զորքերի ստորաբաժանումներն անհրաժեշտ ամեն ինչով ապահովելու նպատակով: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Ռուսաստանում ընդունվեց նոր սահմանադրություն

Երեկ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը հայտարարեց, որ արդեն մշակվել են սահմանադրության վերաբերյալ հանրաքվեի արդյունքները: Նոր սահմանադրությունն ընդունվել է հանրաքվեին մասնակցած բնակչության 58,4 տոկոսի կողմից: Այսպիսով, կարելի է համարել, որ Ռուսաստանն ունի նոր սահմանադրություն: Միեւնույն ժամանակ հայտնի է դարձել, որ ընտրվել են Դաշնության խորհրդի բոլոր 170 պատգամավորները: Պետական դումայի վերաբերյալ տվյալները դեռեւս ճշտվում են: Հայտնի է միայն, որ 5 տոկոսանոց արգելքն անցել են 8 կուսակցություններ եւ ընտրական բլոկներ, սակայն տեղերի վերջնական բաշխումը կճշտվի տոկոսների հարյուրերորդական մասերին վերաբերող ձայների թվերի վերջնական մշակումից հետո: «Ազգ»

Ռուսաստանում օտար աշխատուժի օգտագործման հրամանագիր

Նախագահ Բորիս Ելցինը հինգշաբթի օրը հաստատեց կանոնադրություն Ռուսաստանում օտար աշխատուժի ներգրավման եւ օգտագործման մասին: Նախագահի հրամանագրով նախատեսված է, որ օտար աշխատուժի ներգրավման թույլտվության դիմաց գործատուից յուրաքանչյուր ներգրավվող աշխատողի համար գանձվում է [illegible] նվազագույն աշխատավարձի չափով: Այն օտարերկրացիները, որոնք Ռուսաստան են գալիս պրոֆեսիոնալ գործունեության իրականացման նպատակով եւ աշխատանքի են ընդունվում հիշյալ կանոնադրությունը խախտելով, Ռուսաստանից կարող են արտաքսվել ՆԳՆ մարմինների կողմից, գործատուի միջոցների հաշվին:
ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ARMINKO
LTD

«ԱԶԳ» օրաթերթը հաղորդում է ԱՄՆ «ԱՐՄԻՆԿՈ» ՍՊԸ-ի համակարգչային կապը:
Հեռախոս 7-8852-281425
Ֆաքս 7-8852-285082
E-MAIL INTERNET: ROOT. YEREVAN@REX. IASNET. COM

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 25 000. Պատվեր 1659 Ստորագրված է տպագրության 20. 12. 1993

digitised by A.R.A.R.@